

Fréttabréf

Kjararannsóknarnefndar
2. ársfjórðungur 1990

Skilgreiningar

- Kjararannsóknarnefnd:* Nefndin, sem er sjálfstæð stofnun, er samstarfsnefnd aðila vinnu- markaðarins og er skipuð fulltrúum ASÍ, VSÍ, FÍÍ og VMS.
- Meðaltímakaup:* Útborguð laun (þ.e. allar tekjur á tímabilinu) deilt með fjölda unninna stunda.
- Hreint tímakaup:* Laun án orlofs fyrir dagvinnu að viðbættum hvers kyns aukagreiðslum svo sem yfirborgunum, fæðis- ferða-, fata- og verkfærapeningum deilt með dagvinnutímum. Þessi stærð er því hlutur dagvinnu í meðaltímakaupi.
- Greitt tímakaup:* Hreint tímakaup að viðbættu bónusálagi.
- Meðalvinnutími:* Meðalvinnustundafjöldi í eftir- og næsturvinnu er fundinn út frá þeim sem vinna fleiri en 400 dagvinnustundir á ársfjórðungi og útkoman síðan hækkuð upp til samræmis við 40 stundir í dagvinnu.
- Kaupmáttur:* Kaupmáttarútreikningar í 3. kafla Fréttabréfsins byggjast á breytingum á greiddu tímakaupi og framfærsluvísitölu.
- Fast starf:* Þeir einstaklingar sem eru í úrtaki á þrem samliggjandi ársfjórðungum teljast í föstu starfi á mið-ársfjórðungnum.
- Fullt starf:* Þeir einstaklingar sem vinna í meira en 400 dagvinnustundir á ársfjórðungi teljast vera í fullu starfi.

Útgefandi:
Kjararannsóknarnefnd
Borgartúni 22
Ábm. Ásmundur Stefánsson
Prentun: Oddi hf.

F R É T T A B R É F

89

Kjararannsóknarnefnd er
þannig skipuð í september 1990:

Ásmundur Stefánsson, formaður.
Hannes G. Sigurðsson
Karl Steinar Guðnason
Hjörtur Eiríksson
Magnús L. Sveinsson
Harpa Halldórsdóttir

EFNISYFIRLIT

1.1 Helstu niðurstöður fréttabréfsins.	3
1.2 Samsetning úrtaks Kjararannsóknarnefndar.	6
1.3 Paraður samanburður.	6
1.4 Laun verkafólks og iðnaðarmanna hjá Reykjavíkurborg.	8
2.1 Tímakaup á 4. ársfjórðungi 1989.	10
2.2 Launadreifing.	21
2.3 Dreifing mánaðarlauna með og án yfirvinnu.	22
2.4 Vinnutími fólks í fullu starfi.	27
2.5 Vinnutími fastra starfsmanna.	29
3.1 Tímakaup - kaupmáttur.	31
4.1 Lífeyristryggingabætur og kaupmáttur þeirra 1980-1990	44
5.1 Yfirlit um vinnutíma 1980-1990	48
6.1 Kaupvísitölur.	51

MYNDIR

Dreifing greiddra dagvinnulauna	24
Dreifing heildarlauna	26
Dreifing vinnutíma fólks í fullu starfi	28
Dreifing vinnutíma fólks í föstu starfi á 4. ársfjórðungi 1988	30
Kaupmáttur tímakaups, verkafólk og iðnaðarmenn	40
Kaupmáttur tímakaups, afgreiðslufólk	40
Kaupmáttur tímakaups, skrifstofufólk	40
Kaupmáttur lágmarkslauna.	43
Kaupmáttur lífeyristryggingabóta	47
Vinnutími 1980-1990	50
Kaupmáttur heildarlauna, verkafólk og iðnaðarmenn	57
Kaupmáttur heildarlauna, afgreiðslufólk	57
Kaupmáttur heildarlauna, skrifstofufólk	57

1.1 Helstu niðurstöður fréttabréfsins.

Tímakaup hækkaði um 7% að meðaltali frá 2. ársfjórðungi 1989 til sama tíma 1990. Til samanburðar hækkaði framfærsluvísitala um tæp 17% og minnkaði kaupmáttur því um 8,5%. Í töflu 1.1 eru helstu niðurstöður könnunarinnar bornar saman við niðurstöður fyrra árs, en þar koma fram meðaltöl greidds tímakaups í dagvinnu og meðaltímakaups allra vinnustunda einstakra starfsstétta.

Tafla 1.1 Tímakaup á 2. ársfjórðungi 1990 og hækkun frá sama tímabili fyrra árs.

Störf	Vog %	Greitt tímak.	Hækkun %	Breyting kaupm.	Meðal tímak.	Hækkun %
Verkakarlar	33	376	8,0	- 7,6	435	7,2
Verkakonur	19	348	8,2	- 7,5	382	7,6
Iðnaðarmenn	19	542	6,2	- 9,2	602	4,9
Afgr.karlar	4	435	7,6	- 8,0	501	8,5
Afgr.konur	8	324	6,0	- 9,3	374	6,3
Skrifst.karlar	7	666	8,6	- 7,2	718	7,5
Skrifst.konur	10	463	3,1	-11,8	483	2,1
Allir		429	7,0	- 8,5	479	6,2

Í töflu 1.2 gefur að líta yfirlit yfir meðalfjölda vinnustunda fólks í fullu starfi. Meðalvinnutími mælist 46,6 stund og hefur hann styst um sem nemur 1 klukkustund á viku að meðaltali. Hjá verkafólki, iðnaðarmönnum og skrifstofufólki hefur vinnutími styst um 0,5 til 1,7 stundir á viku, en lengdst um 0,3 til 1,8 vinnustund hjá afgreiðslufólki.

Tafla 1.2 Meðalfjöldi vinnustunda á viku.

Störf	2. ársfj. 1989	2. ársfj. 1990	Breyting tímar
Verkakarlar	50,9	50,4	-0,5
Verkakonur	46,1	44,8	-1,3
Iðnaðarmenn	47,9	46,2	-1,7
Afgr.karlar	46,8	48,7	1,8
Afgr.konur	46,6	46,9	0,3
Skrifst.karlar	42,8	42,1	-0,8
Skrifst.konur	40,8	40,2	-0,7
Allir	47,6	46,6	-1,0

Á grundvelli framangreindra upplýsinga um meðaltímalaun og meðalvinnutíma má reikna út viku- og mánaðartekjur einstakra starfshópa miðað við fullt starf. Þessar tekjur hafa breyst sem hér segir, en um heildarlaun er að ræða þ.e. laun með yfirvinnu:

Tafla 1.3 Viku- og mánaðartekjur fólks í fullu starfi.

Störf	Viku- tekjur 1989:2	Mánaðar- tekjur 1989:2	Viku- tekjur 1990:2	Mánaðar- tekjur 1990:2	Hækkun %	Breyt. kaupm. %
Verkakarlar	20.647	89.470	21.926	95.012	6,2	- 9,2
Verkakonur	16.393	71.030	17.114	74.160	4,4	-10,7
Iðnaðarmenn	27.460	118.983	27.776	120.363	1,2	-13,5
Afgr.karlar	21.624	91.904	24.359	103.527	12,6	- 3,7
Afgr.konur	16.427	69.813	17.563	74.642	6,9	- 8,6
Skrifst.karlar	28.595	120.386	30.198	127.138	5,6	- 9,7
Skrifst.konur	19.310	81.297	19.408	81.711	0,5	-14,1
Allir	21.266	91.445	22.208	95.497	4,4	-10,7

Breyting tímakaups, kaupmáttar og vinnutíma frá fyrsta til annars ársfjórðungs árið 1990 kemur fram í töflu 1.4.

Tafla 1.4 Breyting tímakaups og vinnutíma frá 1. ársfj. til 2. ársfj. 1990.

Starf	Vog %	Hækkun greidds tímak. %	Breyting kaupm. %	Hækkun meðal- tímak. %	Breyting vinnutíma tímar
Verkakarlar	33	4,2	2,0	3,8	0,5
Verkakonur	19	3,8	1,6	4,5	0,3
Iðnaðarmenn	19	1,7	-0,5	0,5	-1,6
Afgr.karlar	4	-0,4	-2,6	0,5	0,6
Afgr.konur	8	-1,5	-3,5	-3,1	-0,8
Skrifst.karlar	7	3,9	1,8	3,2	-0,1
Skrifst.konur	10	2,3	0,1	3,0	0,6
Allir		2,7	0,6	2,4	-0,1

Vinnutími hélt í heild nánast óbreyttur milli ársfjórðunga, en hins vegar urðu nokkrar breytingar innan einstakra starfa. Greitt tímakaup hækkaði um 2,7% en framfærsluvísitalan hækkaði um 2,2% á sama tíma og hefur kaupmáttur því aukist samkvæmt þessu um 0,6%.

Hefur orðið launaskrið?

Hækkun greidds tímakaups um 2,7% milli fyrsta og annars ársfjórðungs er nokkuð meiri hækkun en vænta mátti m.v. almennar launahækkanir. Fljótt á lítið gæti þetta því verið vísbending um að eitthvert launaskrið hafi átt sér stað á öðrum ársfjórðungi, og þá sérstaklega til handa verkafólki og skrifstofufólki. Þetta hefur gefið ástæðu til þess að kanna þetta atriði sérstaklega með því annars vegar að setja niðurstöður þessa ársfjórðungs í samhengi við niðurstöður annarra ársfjórðunga, sérstaklega fyrsta ársfjórðung (fréttabréf nr. 88) og annan ársfjórðung 1989 (fréttabréf nr. 85). Hins vegar má kanna þetta atriði með því

að líta á niðurstöður annarra athuganna á launabreytingum, sérstaklega athuganir í tengslum við launavísitölu Hagstofu Íslands.

Úrtakskannanir sem þessi eru ávalt háðar nokkrri óvissu, bæði vegna þess að sjálfst úrtakið er ekki nákvæmlega það sama á hverjum ársfjórðungi fyrir sig og eins valda sérstakar eingreiðslur erfiðleikum í mati á hækkunum. Þannig koma t.d. stöðugt inn ný fyrirtæki og önnur detta út, ýmist tímabundið eða alfarið. Þetta veldur því að breytingar milli tveggja ársfjórðunga geta verið mjög sveiflukenndar. Sem dæmi um þetta má benda á að frá síðasta ársfjórðungi 1989 til fyrsta ársfjórðungs 1990 lækkaði greitt tímakaup um 2,4% að meðaltali. Mesta lækkunin féll til hjá verkafólki og skrifstofufólki en greitt tímakaup hjá afgangslúfólki hækkaði. Á öðrum ársfjórðungi snýst þetta hins vegar algerlega við, greitt tímakaup hjá verkafólki og skrifstofufólki hækkar töluvert en lækkar hjá afgangslúfólki. Það sem er að gerast hérna er, að á fyrsta ársfjórðungi hefur samsetning úrtaksins valdið því að greitt tímakaup mælist óeðlilega lágt. Þegar þessi óhjákvæmlega skekkja leiðrétist á öðrum ársfjórðungi mælist það sem mikil hækkun milli tveggja ársfjórðunga, án þess að það eigi sér stöð í tímakaupi einstaklinga. Þessu til stuðnings má nefna að greitt tímakaup hækkaði frá fjórða ársfjórðungi 1989 til annars ársfjórðungs 1990 um 0,5%

Ennfremur hækkaði greitt tímakaup frá öðrum ársfjórðungi 1989 til sama tíma þessa árs meðaltali um 7%. Það er nokkuð minni hækkun en sem nemur hækkun kaupfaxtanna, en þeir hafa hækkað á sama tímabili um 9,8%.

Að lokum má geta þess að Hagstofa Íslands gerir mánaðarlega könnun á launabreytingum tiltekins fjölda einstaklinga í öllum atvinnugreinum. Þessi könnun byggir á þörfum samanburði og miðast öll vinnsla við hlutfallslega breytingu launa viðkomandi einstaklings frá síðasta mánuði. Í eftirfarandi töflu gefur að líta niðurstöður þessara kannanna fyrir landverkafólk innan samningssviðs ASÍ. Í töflunni kemur fram bæði meðalhækkun tímakaupsins og dreifing launabreytinganna á einstaka fjórðungi.

Eins og fram kemur í töflunni, hafa launabreytingar þessara einstaklinga algerlega fylgt almennum launahækkunum.

Hækkun tímakaups milli mánaða skv. athugun Hagstofu Íslands.

	jan- feb	feb- mars	mars- apr	apr- maí	maí- júní	júni- júlí	júlí- ágú	ágú- sept
Fjöldi	407	412	563	578	493	574	593	578
Neðri fjórðungur	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0
Miðtala	0.0	1.5	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	0.0
Efri fjórðungur	0.0	1.5	0.0	0.0	1.5	1.5	0.0	0.0
Meðaltal	0.0	1.3	0.0	0.0	0.7	1.6	0.0	0.0
Frávik	0.2	1.8	0.2	0.1	1.5	1.8	0.6	0.1

Samandregið er því ekki hægt að staðfesta það að mikil hækkun greidds tímakaups milli fyrsta og annars ársfjórðungs sé tilkomin vegna almenns launaskriðs á öðrum ársfjórðungi. Aftur á móti hefur þessi hækkun orsakast af óhjákvæmilegum sveiflum í samsetningu úrtaks Kjararannsóknarnefndar, þar sem meðaltímakaup á fyrsta ársfjórðungi hefur mælst óeðlilega lágt, miðað við ársfjórðunginn á undan og eftir. Ennfremur er ekki hægt að útiloka að áhrif eingreiðslna, s.s. launauppbótar í maí og orlofsuppbótar í júní, gæti í tímakaup á öðrum ársfjórðungi.

1.2 Samsetning úrtaks Kjararannsóknarnefndar.

Niðurstöður 2. ársfjórðungs 1990 byggjast á úrtaki 12.285 einstaklinga samanborið við 12.431 á 1. ársfjórðungi 1990, sem vinna hjá 111 fyrirtækjum samanborið við 122 á 1. ársfjórðungi. Af þessum 12.285 einstaklingum voru a.m.k. 7.506 einnig í úrtakinu á 1. ársfjórðungi og 3.517 einnig á 2. ársfjórðungi 1989.

Þau fyrirtæki sem tóku þátt í könnuninni á báðum ársfjórðungum voru 101 talsins, 10 ný fyrirtæki bættust við og 21 féllu út miðað við 1. ársfjórðung 1990.

Tafla 1.5 Skipting úrtaksins í störf og atvinnugreinar.

	Ófag- lærðir	Fag lærðir	Afgr. störf	Skrifst. störf	Samtals
Fiskiðnaður	2.335	82	6	27	2.450
Annar iðnaður	2.287	463	80	305	3.135
Byggjastarfsemi	833	221	0	36	1.090
Verslun	1.326	221	2.079	506	4.132
Samgöngur	274	15	5	248	542
Annað	628	118	14	176	936
Samtals	7.683	1.120	2.184	1.298	12.285

1.3 Paraður samanburður.

Þessi mikla hreyfing á hvaða fyrirtæki eru í úrtakinu, ásamt því að velta starfsmanna hjá einstökum fyrirtækjum er mikil, veldur því að niðurstöður verða sveiflukenndar og þar af leiðandi óruggar.

Til þess að forðast þessar sveiflur má nota aðra aðferð við mat kauphækkana milli ársfjórðunga, en hún er að byggja útreikning launahækkana einungis á launum þeirra einstaklinga sem koma fyrir á tveim ársfjórðungum. Sú aðferð gefur gott mat á hækkuninni milli tveggja tímabila. Hins vegar er ástæða til að vara við því að leggja saman prósentuhækkanir úr tveim slíkum þörnum, t.d. með því að mynda vísitölu. Ástæðan er að þær byggja ekki á sama grunni og því er hættu á tvítalningu eða vantalningu.

Í töflu 1.6 og 1.7 kemur fram launapróun þeirra einstaklinga sem koma fyrir á tveim fjórðungum hjá sama vinnuveitanda. Hækkun tímakaups þeirra einstaklinga sem eru bæði í úrtaki á 1. ársfjórðungi og 2. ársfjórðungi 1990 er sýnd í töflu 1.6 og þeirra sem eru í úrtaki á 2. ársfjórðungi 1989 og 1990 í töflu 1.7.

Ef lítið er á breytinguna frá fyrsta ársfjórðungi 1990 sýna þessar tvær aðferðir mjög svipaða niðurstöðu. Greitt tímakaup hækkar um 2,7% samkvæmt heildarúrtakinu en um 2,6% samkvæmt paraða úrtakinu. Hins vegar hækkar meðaltímakaupið um 4,2% samkvæmt paraða samanburðinum, en hækkaði einungis um 2,4% samkvæmt heildarúrtakinu.

Tafla 1.6 Breyting tímakaups einstaklinga sem koma fyrir á bæði 1. og 2. ársfjórðungi 1990.

Störf	Fjöldi	Greitt	Greitt	Hækkun %	Meðal	Meðal	Hækkun %
		tímak. 90:1	tímak. 90:2		tímak. 90:1	tímak. 90:2	
Verkakarlar	2.418	367	376	2,3	417	438	5,1
Verkakonur	1.975	341	352	3,4	363	388	6,7
Iðnaðarmenn	774	513	525	2,2	583	601	3,1
Afgr.karlar	391	422	429	1,6	487	498	2,2
Afgr.konur	956	316	318	0,7	372	368	1,0
Skrifst.karlar	258	629	649	3,1	679	703	3,6
Skrifst.konur	480	466	486	4,3	484	508	5,0
Vegið meðaltal	7.506	416	427	2,6	463	482	4,2

Hækkanir þeirra einstaklinga sem eru í úrtaki á 2. ársfjórðungi 1989 og 2. ársfjórðungi 1990 eru sýndar í töflu 1.7.

Tafla 1.7 Breyting tímakaups einstaklinga sem koma fyrir á bæði 2. ársfjórðungi 1989 og 1990.

Störf	Fjöldi	Greitt	Greitt	Hækkun %	Meðal	Meðal	Hækkun %
		tímak. 89:2	tímak. 90:2		tímak. 89:2	tímak. 90:2	
Verkakarlar	1.106	392	446	13,9	347	389	12,2
Verkakonur	1.099	360	399	11,0	332	365	9,8
Iðnaðarmenn	376	541	598	10,6	480	527	9,6
Afgr.karlar	169	489	538	10,0	439	476	8,5
Afgr.konur	281	329	366	11,4	299	325	8,9
Skrifst.karlar	162	672	759	13,0	616	705	14,4
Skrifst.konur	260	490	545	11,1	469	524	11,7
Vegið meðaltal	3.517	442	495	12,0	400	445	11,0

Á þessu tímabili voru hækkanir hjá þeim einstaklingum sem voru í könnuninni á báðum tímabilum nokkuð meiri en í úrtakinu í heild. Hækkun greidds tímakaups var þannig 12% samkvæmt paraða samanburðinum en aðeins 7% samkvæmt heildarúrtakinu. Svipað gildir um meðaltímakaupið, en það hækkar um 6,2% samkvæmt heildarúrtakinu en 11% samkvæmt pörðum samanburði.

1.4 Laun verkafólks og iðnaðarmanna hjá ríki og Reykjavíkurborg.

Nú eru gögn aftur farin að berast frá ríki og Reykjavíkurborg. Þar sem verulegar sveiflur hafa reynst vera á samsetningu starfsmanna hjá þessum aðilum hefur Kjararannsóknarnefnd ákveðið að miða útreikninga sína við paraðan samanburð. Þetta felur það í sér að einungis er tekið tillit til þeirra einstaklinga hjá ríki og Reykjavíkurborg sem eru í starfi á tveimur samliggjandi ársfjórðungum. Út frá þessu er hægt að mynda tvö sjálfstæð úrtök fyrir hvor þessara aðila sem innihalda laun og vinnutíma sömu einstaklinganna á fyrsta og öðrum ársfjórðungi 1990. Með þessu móti fæst nokkuð gott yfirlit yfir bæði hækkun launa milli ársfjórðunga og breytingu vinnutíma þessara aðila.

Í töflum 1.8 og 1.9 gefur að líta yfirlit yfir tímakaup og vinnutíma alþýðusambandsfólks hjá ríkinu á fyrsta og öðrum ársfjórðungi. Hækkun greidds tímakaups milli þessara ársfjórðunga er á bilinu 0,9-3,6%. Eins og áður hefur komið fram, er tímakaup alþýðusambandsfólks heldur lægra hjá ríkinu samanborið við almenna markaðinn. Vinnutími verkakarla og iðnaðarmanna er hins vegar nokkuð meiri hjá ríkinu.

Tafla 1.8. Tímakaup og vinnutími alþýðusambandsfólks hjá ríkinu á 1. ársfjórðungi 1990.

	Þús. vst	Vinnu tími	Hreint tíma- kaup	Greitt neðri fjórð.	Greitt mið- tala	Tímakaup í dagv. meðal tal	Greitt efri fjórð.	Meðal tíma kaup	Greitt dagvk. á mán	Heildar mánaðar- kaup
Verkamenn	442	52,4	344	292	331	346	422	410	59.972	93.083
Verkakonur	651	44,3	257	269	289	257	309	285	44.546	54.881
Iðnaðarmenn	214	54,2	424	387	440	424	504	514	73.492	120.656

Tafla 1.9. Tímakaup og vinnutími alþýðusambandsfólks hjá ríkinu á 2. ársfjórðungi 1990.

	Þús. vst	Vinnu tími	Hreint tíma- kaup	Greitt neðri fjórð.	Greitt mið- tala	Tímakaup í dagv. meðal tal	Greitt efri fjórð.	Meðal tíma kaup	Greitt dagvk. á mán	Heildar- mánaðar- kaup
Verkamenn	426	50,9	347	296	333	349	420	408	60.492	90.059
Verkakonur	630	44,6	267	272	294	267	314	298	46.279	57.623
Iðnaðarmenn	213	54,9	431	391	441	431	507	527	74.705	125.371

Í töflum 1.10 og 1.11 gefur að líta yfirlit yfir tímakaup og vinnutíma alþýðusambandsfólks hjá Reykjavíkurborg á fyrsta og öðrum ársfjórðungi. Hækkun greidds tímakaups reyndist vera á bilinu 0-1,4%, en greitt tímakaup iðnaðarmanna hjá Reykjavíkurborg hækkaði ekkert milli ársfjórðunga. Hins vegar hækkað hreint tímakaup (tímakaup án bónus) um 1,4% þannig að minnkun bónusgreiðslna hefur valdið þessu. Tímakaup alþýðusambandsfólks hjá Reykjavíkurborg er almennt lægra en gengur og gerist á almenna markaðinum, en þó nokkuð hærra en hjá ríkinu.

Tafla 1.10. Tímakaup og vinnutími alþýðusambandsfólks hjá Reykjavíkurborg á 1. ársfjórðungi 1990.

	Þús. vst	Vinnu tími á viku	Hreint tíma-kaup	Greitt fjórð.	neðri tala	mið- tal	meðal efri fjórð	Meðal tíma kaup á mán	Greitt dagvk á mán	Heildar mánaðar kaup
Verkamenn	191	49,5	310	317	347	353	377	406	61.185	87.140
Verkakonur	458	41,9	292	279	290	293	308	318	50.786	57.793
Iðnaðarmenn	97	49,2	418	429	480	483	507	551	83.718	117.402

Tafla 1.11. Tímakaup og vinnutími alþýðusambandsfólks hjá Reykjavíkurborg á 2. ársfjórðungi 1990.

	Þús. vst	Vinnu tími á viku	Hreint tíma-kaup	Greitt fjórð.	neðri tala	mið- tal	meðal efri fjórð	Meðal tíma kaup á mán	Greitt dagvk á mán	Heildar- mánaðar-kaup
Verkamenn	203	51,3	315	320	351	357	388	418	61.879	93.152
Verkakonur	474	42,1	296	283	294	297	314	325	51.479	59.337
Iðnaðarmenn	101	50,4	424	444	483	483	507	558	83.718	122.077

2.1 Tímakaup á 2. ársfjórðungi 1990.

Athugasemdir:

Hér fer á eftir yfirlit yfir helstu hækkunar kauptaxta á tímabilinu frá 2. ársfjórðungi 1989 til 2. ársfjórðungs 1990. Þess má geta, að vegið meðaltal einstakra starfsstétta miðast við hlutfallslega skiptingu ASÍ-landverkafólks á atvinnugreinir, svokallaða atvinnugreinavog. Þessi vog getur gert það að verkum að nokkur munur verður á veginu meðaltali og einföldu meðaltali fyrir landið í heild.

- I. Þann 1. maí 1989 voru kjarasamningar ASÍ og VSÍ/VMS undirritaðir. Samkvæmt þessum samningi hækkuðu öll laun um kr. 2.000,- við undirskrift, kr. 1.500,- þann 1. september og kr. 1.000,- þann 1. nóvember. Samsvarandi hækkun á reiknitólum akkordis, ákvæðisvinnu og uppmælingar var 3,8% við undirskrift, 2,8% þann 1. september og 1,9% þann 1. nóvember. Fastlaunauppbót og önnur afkastahvetjandi kerfi en hreint akkord (svo sem bókus og premía) hækkuðu um 2% við undirskrift, 1% þann 1. september og 1% þann 1. nóvember. Ennfremur var samið um sérstaka orlofsuppbót, kr. 6.500,- fyrir starfsfólk með fullan orlofsrétt, og hækkun á desemberuppbót í kr. 9.000,-. Samningurinn gildi til 31. desember 1989.
- II. Laun þeirra iðnaðarmanna, sem ekki áttu aðild að maí-samningunum, hækkuðu um 2% þann 1. maí og 1,5% þann 1. ágúst samkvæmt samningi frá því í maí 1988.
- III. Í september 1989 var undirritaður samningur við byggingariðnaðarmenn, rafíðnaðarmenn, mjólkurfræðingar o.fl. Samkvæmt þessum samningum hækkuðu laun um 4,75% þann 1. september. Kostnaðarliðir (fata-, ferða- og verkfærpeningar) hækka um sömu upphæð. Einnig voru tekin inn ákvæði um orlofsuppbætur. Samningarnir giltu til 31. desember 1989.
- IV. Þann 1. febrúar 1990 var undirritaður nýr kjarasamningur milli ASÍ og VSÍ/VMS. Samkvæmt samningi þessum hækka laun um 1,5% þann 1. febrúar, 1,5% þann 1. júní, 2% þann 1. desember, 2,5% þann 1. mars 1991 og 2% þann 1. júní 1991. Ennfremur var samið um verðtryggingu umfram tiltekin rauð strik, hækkun orlofs- og desemberuppbóta í kr. 7.000,- og kr. 10.000,- og sérstakar launabætur til þeirra sem hafa lægri meðaltekjur en 60.000,- á þriggja mánaða tímabili. Launabætur þessar koma til greiðslu í maí og september 1990 og maí 1991.

TAFLA 2.1

 VERKAMENN Á HÖFUDBORGARSVÆÐI
 TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
 2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	ÞÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP MID- TALA	Í DAGVINNU MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
HAFNARVINNA	23	55,5	297	357	382	413	529	481	71.529	115.817
PAKKHÚSVINNA	59	50,4	338	341	376	379	413	436	65.727	95.187
BIRGÐAVARSLA	59	47,4	395	338	391	399	452	450	69.224	92.538
BYGGINGARVINNA	125	50,2	309	268	299	325	349	378	56.316	82.373
FÓÐURBLÖNDUN	12	60,3	363	319	333	363	402	460	62.878	120.249
VERKSMÍÐJUVINNA	174	47,8	339	291	338	367	409	417	63.599	86.414
BENSÍNAFGREIÐSLA	93	46,3	262	246	250	262	283	313	45.406	62.897
BIFREIÐASTJÓRN	101	52,9	366	340	360	370	393	444	64.195	101.864
ÝTU OG KRANASTJÓRN	40	53,3	383	357	377	396	440	475	68.581	109.778
LYFTARAVINNA	11	56,3	326	351	361	392	441	470	67.889	114.653
VERKSTJÓRN ÓFAGL.	54	50,5	510	417	474	528	578	611	91.519	133.697
ÓFAGL. V. MÁLSM.	7	45,2	419	392	444	435	494	473	75.409	92.736
ÓFAGL. V. TRÉSM.	10	44,7	450	401	441	450	484	491	77.948	95.380
ÓFAGL. V. BRAUDGERÐ	11	58,4	282	265	284	282	289	360	48.804	91.171
ÓFAGL. V. KJÖTIÐNAÐ	22	43,8	360	311	367	394	433	421	68.251	79.924
ÖNNUR STÖRF	133	48,4	355	305	341	365	411	417	63.308	87.470
SAMTALS	932	49,6	349	294	349	367	414	425	63.612	91.319

VERKAMENN UTAN HÖFUÐBORGARSVÆÐIS
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	ÞÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP Í MIÐ- TALA	MEDAL- MEDAL- TAL	DAGVINNU EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
FISKVINNA	279	50,8	284	334	365	380	403	436	65.843	96.097
HAFNARVINNA	20	49,2	301	325	496	457	517	510	79.179	108.850
PAKKHÚSVINNA	8	51,0	301	290	299	311	314	370	53.854	81.877
BIRGÐAVARSLA	7	50,5	358	339	346	380	444	437	65.898	95.748
BYGGINGARVINNA	6	52,5	347	298	335	347	419	415	60.170	94.593
GATNAGERÐ	15	55,0	288	267	283	298	310	357	51.543	85.177
VINNA Í SLÁTURHÚSUM	14	46,5	312	298	305	325	341	369	56.304	74.390
LÝSIS OG MJÖLVINNSLA	16	49,8	339	326	377	371	396	437	64.270	94.290
VERKSMÍÐJUVINNA	124	44,8	325	317	359	373	402	414	64.784	80.560
SLIPPVINNA	7	44,3	396	361	382	396	428	445	68.661	85.444
BENSÍNAFGREIÐSLA	24	49,6	286	252	284	286	301	335	49.524	72.041
BIFREIDASTJÓRN	81	54,0	341	315	328	342	356	458	59.338	107.321
LYFTARAVINNA	9	50,8	290	317	376	385	422	464	66.694	102.203
VERKSTJÓRN ÓFAGL.	52	55,2	488	380	488	491	570	607	84.995	145.354
ÓFAGL. V. MÁLM SM.	20	48,3	377	344	379	395	447	465	68.564	97.314
ÓFAGL. V. TRÉSM.	8	43,1	335	297	358	335	374	355	58.143	66.338
ÓFAGL. V. KJÖTIDNAÐ	25	41,6	318	300	318	328	345	344	56.834	62.050
ÖNNUR STÖRF	118	50,6	338	293	334	346	379	406	59.917	89.136
SAMTALS VERKAMENN Á LANDINU ÖLLU	832	49,9	324	316	352	371	402	435	64.305	94.154
VEGID MEDALTAL	1764	49,7	338	305	350	370	408	429	64.159	92.810
	1764	50,4	339	285	346	376	414	435	65.111	95.011

TAFLA 2.2

VERKAKONUR Á HÖFUDBORGARSVÆÐI
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	ÞÚS VST	VINNU- TÍMI	HREINT TÍMA- KAUP Á VIKU	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP MID- TALA	Í DAGVINNU MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MANUÐI.	HEILDAR- MÁNAÐAR- KAUP
BIRGÐAVARSLA	22	43,0	340	300	327	344	381	366	59.692	68.249
BYGGINGARVINNA	8	47,6	283	255	277	295	323	340	51.073	70.081
ELDHÚS/MÖTUNEYTI	31	45,3	325	300	310	325	347	356	56.400	70.058
RÆSTINGAR	24	44,4	277	237	287	278	305	327	48.146	63.019
VERKSMÍÐJUVINNA	81	42,9	297	283	310	311	331	330	53.966	61.428
BENSÍNAFGREIÐSLA	15	49,1	262	239	260	262	280	314	45.465	66.872
ÓFAGL. V. BRAUÐGERÐ	7	49,8	308	272	303	308	305	357	53.415	76.999
ÓFAGL. V. KJÓTIÐNAÐ	31	42,4	316	351	372	374	389	392	64.855	72.008
ÖNNUR STÖRF	25	44,1	342	302	341	353	396	381	61.062	72.856
SAMTALS	246	44,2	307	286	311	321	357	349	55.639	66.948

VERKAKONUR UTAN HÖFUDBORGARSVÆDIS
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	PÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP Í MIÐ- TALA	MEDAL- TAL	DAGVINNU EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
FISKVINNA	418	46,5	265	338	378	380	408	419	65.878	84.458
ELDHÚS/MÖTUNEYTI	25	44,2	309	278	313	312	346	364	54.235	69.744
RÆSTINGAR	51	42,8	330	262	341	333	406	384	57.779	71.303
VINNA Í SLÁTURHÚSUM	6	46,0	309	296	302	323	359	373	55.963	74.351
VERKSMÍÐJUVINNA	93	42,9	284	297	323	340	360	377	58.857	70.220
VERKSTJÓRN ÓFAGL.	8	45,8	405	308	441	406	506	470	70.411	93.399
ÓFAGL. V. KJÖTIDNAD	33	41,6	307	288	311	316	335	339	54.833	61.204
ÖNNUR STÖRF	120	44,0	300	265	291	307	351	334	53.246	63.735
SAMTALS	754	45,1	282	303	353	355	400	393	61.532	76.835
VERKAKONUR Á LANDINU ÖLLU	1000	44,9	288	297	342	346	393	382	60.025	74.176
VEGIÐ MEDALTAL	1000	44,7	290	291	322	348	384	382	60.257	74.160

TAFLA 2.3

 IDNADARMENN Á HÖFUÐBORGARSVÆÐI
 TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
 2. ÁRSFJÓRÐUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	ÞÚS VST	VINNU- TÍMI	HREINT TÍMA- Á VIKU	GREITT NEDRI FJÓRÐ.	TÍMAKAUP Í MÍÐ- TALA	MEDAL- TAL	EFRI FJÓRÐ.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
MÁLMSMÍÐAR	72	48,4	487	452	505	542	594	620	94.057	130.226
TRÉSMÍÐAR	33	48,2	501	441	494	509	526	570	88.217	119.257
HÚSGAGNAGERÐ	12	44,3	529	469	529	529	574	573	91.639	110.230
BÍFVÉLAVIRKJUN	44	45,9	508	462	561	562	645	622	97.458	123.848
RAFVIRKJUN	31	49,1	532	519	539	554	573	635	96.066	135.249
PRENTUN OG BÓKAGERÐ	9	47,4	565	489	551	597	705	662	103.345	136.226
BRAUDGERÐ	6	58,8	312	319	320	312	322	448	54.011	114.162
MATREIÐSLUMENN	13	47,7	446	375	388	447	528	495	77.525	102.523
KJÖTIDNAÐUR	15	46,6	532	417	580	551	647	593	95.413	119.782
MJÓLKURIDNAÐUR	7	49,6	620	563	608	620	701	718	107.464	154.639
VÉLSTJÓRN	10	51,4	579	525	560	674	574	821	116.828	183.249
VERKSTJÓRN FAGL.	20	47,2	630	540	721	677	797	762	117.480	156.196
ÖNNUR STÖRF	13	51,5	493	362	471	511	562	592	88.627	132.219
SAMTALS	287	48,2	515	453	525	550	616	623	95.331	130.103

ÍÐNADARMENN UTAN HÖFUÐBORGARSVÆÐIS
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	ÞÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRÐ.	TÍMAKAUP Í MÍÐ- TALA	MEDAL- TAL	DAGVINNU EFRI FJÓRÐ.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
MÁLMSMÍÐAR	62	47,9	505	466	511	506	559	579	87.817	120.320
TRÉSMÍÐAR	17	46,8	479	418	480	479	536	540	83.014	109.613
HÚSGAGNAGERÐ	5	43,0	428	434	435	428	439	453	74.266	84.546
BÍFVÉLAVIRKJUN	24	44,3	477	423	477	477	528	534	82.665	102.557
RAFVIRKJUN	40	51,2	489	453	492	491	526	578	85.182	128.415
BRAUÐGERÐ	6	66,4	359	296	380	359	388	468	62.285	134.711
KJÖTIÐNADUR	10	42,8	496	463	533	496	536	515	86.019	95.700
MJÓLKURIÐNADUR	7	49,9	530	434	488	530	613	616	91.930	133.336
VÉLSTJÓRN	18	57,5	430	390	418	430	472	543	74.592	135.307
VERKSTJÓRN FAGL.	36	48,3	560	494	539	563	672	651	97.586	136.419
ÖNNUR STÖRF	14	47,0	496	391	504	496	564	556	85.954	113.298
SAMTALS ÍÐNADARMENN Á LANDINU ÖLLU	240	48,9	495	435	492	496	550	571	85.972	121.234
VEGIÐ MEÐALTAL	516	46,1	517	434	519	542	567	602	93.957	120.363

TAFLA 2.4

AFGREIÐSLUKARLAR Á HÖFUÐBORGARSVÆÐI
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRÐUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	ÞÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRÐ.	TÍMAKAUP Í MIÐ- TALA	DAGVINNU MEDAL- TAL	EFRI FJÓRÐ.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
STÖRF Í DAGVÖRUVERSL.	43	48,9	347	282	326	347	409	414	58.950	86.256
AFGR Á BIFR.VHL.	24	50,7	558	428	557	558	647	651	94.960	140.326
VERSLUNARSTJÓRN	7	52,3	605	548	590	607	678	711	103.072	157.996
HEILDSÖLUSTÖRF	49	46,7	536	432	535	545	693	604	92.646	119.943
ÖNNUR AFGREIÐSLUST.	57	52,0	342	256	316	346	406	427	58.857	94.353
SAMTALS	181	49,6	435	308	412	439	548	513	74.630	108.250

AFGREIÐSLUKARLAR UTAN HÖFUÐBORGARSVÆÐIS
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRÐUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	ÞÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRÐ.	TÍMAKAUP Í MIÐ- TALA	DAGVINNU MEDAL- TAL	EFRI FJÓRÐ.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
STÖRF Í DAGVÖRUVERSL.	16	46,8	330	279	314	330	369	373	56.159	74.243
AFGR Á BYGGINGARVÖRU	25	47,8	337	305	336	337	352	383	57.246	77.954
VERSLUNARSTJÓRN	14	47,0	475	384	496	475	541	543	80.762	108.527
HEILDSÖLUSTÖRF	14	45,0	444	296	403	444	512	484	75.551	92.533
ÖNNUR AFGREIÐSLUST.	20	48,2	356	295	336	357	395	417	60.822	85.592
SAMTALS	90	47,1	379	297	340	379	414	431	64.430	86.324
AFGREIÐSLUKARLAR Á LANDINU ÖLLU	270	48,8	418	305	374	420	513	485	71.460	100.638
VEGIÐ MEDALTAL	270	48,6	433	335	419	435	557	501	74.007	103.527

TAFLA 2.5

AFGREIÐSLUKONUR Á HÖFUÐBORGARSVÆÐI
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	PÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEDRI FJÓRD.	TÍMAKAUP Í MÍÐ- TALA	MEDAL- MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
STÖRF Í DAGVÖRUVERSL.	151	48,4	307	274	302	307	333	371	52.200	76.515
VERSLUNARSTJÓRN	7	51,0	497	463	517	497	551	592	84.580	128.459
HEILDSÓLUSTÖRF	10	44,1	456	421	486	482	563	520	82.046	97.531
ÖNNUR AFGREIÐSLUST.	91	48,3	307	271	305	311	328	367	52.781	75.484
SAMTALS	258	48,3	318	275	308	321	340	382	54.570	78.373

AFGREIÐSLUKONUR UTAN HÖFUÐBORGARSVÆÐIS
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	PÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEDRI FJÓRD.	TÍMAKAUP Í MÍÐ- TALA	MEDAL- MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
STÖRF Í DAGVÖRUVERSL.	107	44,8	309	285	306	310	317	348	52.603	66.414
AFGR Á VEFNÁÐARVÖRU	11	42,8	318	297	311	318	322	340	54.137	62.021
AFGR Á BYGGINGARVÖRU	6	46,5	316	289	304	316	325	362	53.711	71.635
HEILDSÓLUSTÖRF	45	46,2	291	266	293	291	307	328	49.442	64.540
ÖNNUR AFGREIÐSLUST.	59	44,7	319	288	308	323	320	364	54.807	69.276
SAMTALS	227	45,0	308	282	304	309	319	348	52.530	66.720
AFGREIÐSLUKONUR Á LANDINU ÖLLU	485	46,8	315	278	305	317	331	366	53.806	72.552
VEGIÐ MEDALTAL	485	46,9	323	276	315	324	379	374	55.102	74.642

TAFLA 2.6

SKRIFSTOFUKARLAR Á HÖFUÐBORGARSVÆÐI
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	PÚS VST	VINNU- TÍMI	HREINT TÍMA- KAUP Á VIKU	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP Í MID- TALA	MEDAL- TAL	DAGVINNU EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNAÐAR- KAUP
ALMENN SKRIFSTOFUST.	53	41,2	629	480	607	629	760	670	100.645	116.509
BÓKARAR OG GJALDKERAR	10	43,8	625	527	588	625	741	692	99.928	127.539
SKÝRSLUVÉLAMENN	10	47,0	806	740	866	806	920	932	129.006	184.561
FULLTRÚAR	17	42,7	700	600	716	701	782	768	112.105	138.121
DEILDAR OG SKR.ST.STJ.	20	43,3	813	738	822	813	968	891	130.027	162.598
ÖNNUR SKRIFST.STÖRF.	16	42,3	610	404	610	611	802	655	97.707	116.712
SAMTALS	125	42,5	679	528	701	679	805	739	108.640	132.409

SKRIFSTOFUKARLAR UTAN HÖFUÐBORGARSVÆÐIS
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	PÚS VST	VINNU- TÍMI	HREINT TÍMA- KAUP Á VIKU	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP Í MID- TALA	MEDAL- TAL	DAGVINNU EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- DAGVKAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNAÐAR- KAUP
ALMENN SKRIFSTOFUST.	34	42,8	472	369	436	472	524	527	75.567	95.117
FULLTRÚAR	8	46,4	707	511	609	707	967	808	113.157	158.042
DEILDAR OG SKR.ST.STJ.	20	46,0	622	468	589	630	832	709	100.727	137.257
ÖNNUR SKRIFST.STÖRF.	27	42,4	714	514	691	714	954	779	114.222	139.066
SAMTALS	89	43,7	601	432	542	603	807	671	96.480	123.619
SKRIFSTOFUKARLAR Á LANDINU ÖLLU	214	43,0	648	480	638	649	805	710	103.844	129.100
VEGIÐ MEÐALTAL	214	42,0	665	480	673	666	840	718	106.518	127.138

TAFLA 2.7

SKRIFSTOFUKONUR Á HÖFUDBORGARSVÆÐI
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	PÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP MID- TALA	Í DAGVINNU MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
ALMENN SKRIFSTOFUST.	147	40,0	478	410	476	479	545	499	76.560	83.992
SÍMAVARSLA	11	41,0	410	366	411	410	473	431	65.526	74.576
RITARAR	27	40,5	473	434	476	473	544	497	75.710	84.787
BÓKARAR OG GJALDKERAR	15	41,0	583	489	595	583	679	617	93.214	106.648
GÖTUNARVINNA	8	40,5	475	417	468	475	542	496	75.949	84.625
FULLTRÚAR	7	41,1	597	505	618	597	666	634	95.570	109.865
ÖNNUR SKRIFST.STÖRF.	16	41,7	698	502	740	698	830	746	111.650	130.921
SAMTALS	232	40,3	500	422	483	501	565	524	80.160	89.096

SKRIFSTOFUKONUR UTAN HÖFUDBORGARSVÆÐIS
TÍMAKAUP OG VINNUTÍMI
2. ÁRSFJÓRDUNGUR 1990

STARFSSTÉTTIR	PÚS VST	VINNU- TÍMI Á VIKU	HREINT TÍMA- KAUP	GREITT NEÐRI FJÓRD.	TÍMAKAUP MID- TALA	Í DAGVINNU MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD.	MEDAL- TÍMA- KAUP	GREITT. DAGVKAUP Á MÁNUÐI.	HEILDAR- MÁNADAR- KAUP
ALMENN SKRIFSTOFUST.	75	40,3	398	339	368	398	433	419	63.723	71.157
BÓKARAR OG GJALDKERAR	9	42,1	445	367	443	446	504	481	71.331	85.243
ÖNNUR SKRIFST.STÖRF.	22	40,9	464	352	440	465	507	494	74.318	85.213
SAMTALS	107	40,6	416	342	376	416	460	440	66.560	75.244
SKRIFSTOFUKONUR Á LANDINU ÖLLU	339	40,4	473	374	458	474	541	498	75.837	84.891
VEGIÐ MEDALTAL	339	40,1	462	369	465	463	514	483	74.132	81.711

2.2 Launadreifing.

Tafla 2.8a Dreifing greidds tímakaups á 2. ársfjórðungi 1990.

	NEÐRI FJÓRD- UNGUR	MÍÐ- TALA	MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD- UNGUR
Verkakarlar	305	350	370	408
Verkakonur	297	342	346	393
Iðnaðarmenn	447	508	525	572
Afgreiðslukarlar	305	374	420	513
Afgreiðslukonur	278	305	317	331
Skrifstofukarlar	480	638	649	805
Skrifstofukonur	374	458	474	541

Tafla 2.8b Launadreifing sem hlutfall af meðaltali.
Meðaltal=100.

	NEÐRI FJÓRD- UNGUR	MÍÐ- TALA	MEDAL- TAL	EFRI FJÓRD- UNGUR
Verkakarlar	82	95	100	110
Verkakonur	86	99	100	114
Iðnaðarmenn	85	97	100	109
Afgreiðslukarlar	73	89	100	122
Afgreiðslukonur	88	96	100	104
Skrifstofukarlar	74	98	100	124
Skrifstofukonur	79	97	100	114

Fjórðungur vinnustunda er unninn á lægra kaupi en neðri fjórðungur og 75% á hærra kaupi. Helmingur vinnustunda í starfinu er unninn á hærra kaupi en miðtalan og helmingur á lægra kaupi. Aftur eru þrír fjórðu vinnustunda unnir á lægra kaupi en efri fjórðungur.

2.3 Dreifing mánaðarlauna með og án yfirvinnu.

Í töflum 2.9 og 2.10 kemur fram dreifing mánaðarlauna fólks í fullu starfi í úrtaki Kjararannsóknarnefndar.

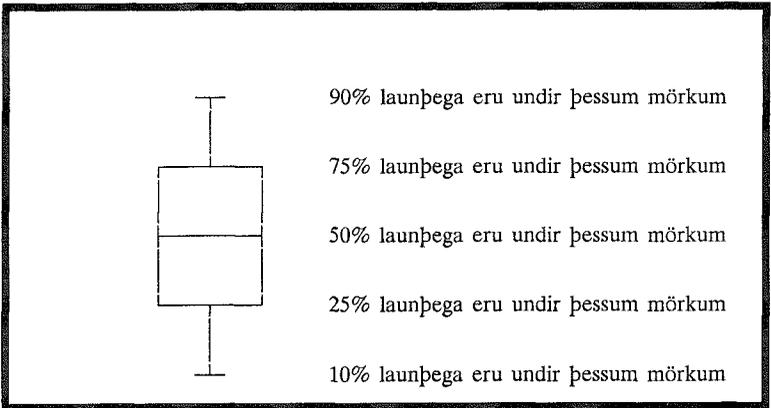
Tafla 2.9 sýnir dreifingu greiddra mánaðarlauna (þ.e. greitt tímakaup margfaldað með fjölda dagvinnustunda) og tafla 2.10 sýnir dreifingu heildarmánaðarlauna.

Yfirlitið sýnir laun þeirra einstaklinga sem unnu meira en 400 dagvinnustundir á 2. ársfjórðungi 1990. Launin eru færð upp til samræmis við fulla dagvinnu.

Töflurnar sýna uppsafnaðar prósentur. Tölurnar í 2.-9. dálki sýna hve mörg prósent fullvinnandi fólks voru með lægri mánaðarlaun en nefnd eru í fyrsta dálki. Til dæmis sýnir talan 59 í öðrum dálki í töflu 2.9 að 59% verkamanna hafi haft minna en 65.000 krónur í greitt dagvinnukaup á mánuði á 1. ársfjórðungi 1990.

Myndirnar á síðu 24, 26, 28 og 30 sýna dreifingu heildarlauna í einstökum störfum. Á myndinni koma fram fjögur mismunandi mörk, 10%, 25%, 50%, 75% og 90%. Eftirfarandi mynd sýnir hvernig lesa eigi úr þessum myndum.

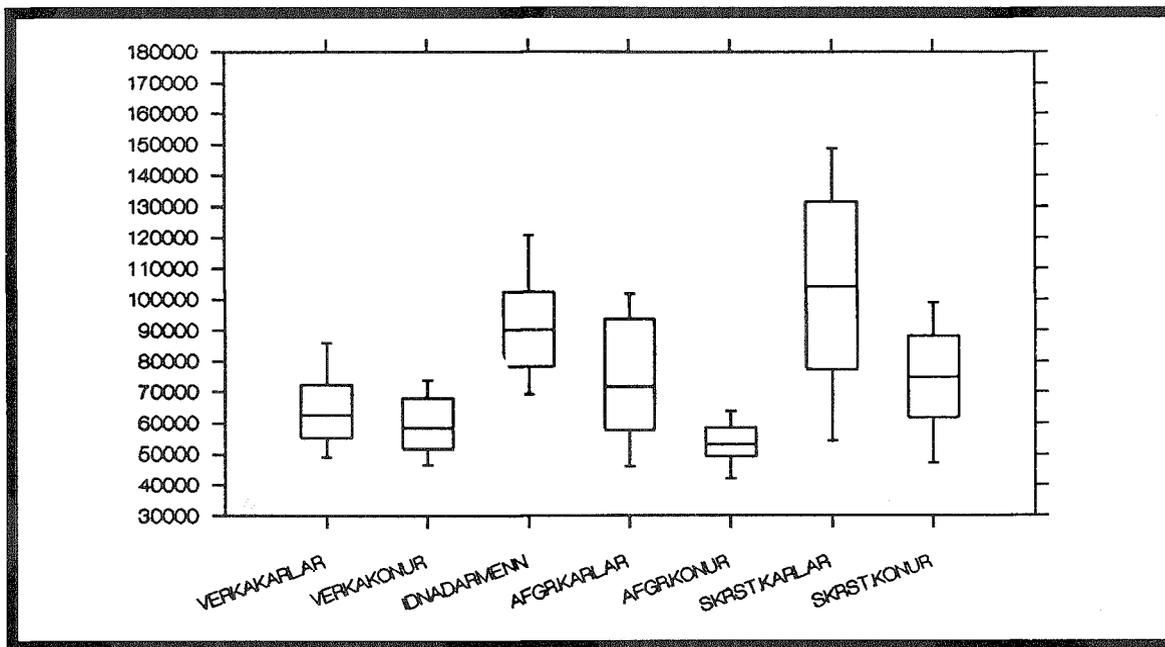
Skýringarmynd fyrir túlkun dreifingamynda.

Tafla 2.9 Uppsöfnuð dreifing mánaðarlauna fyrir dagvinnu á 2. ársfjórðungi 1990

Laun allt að:	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn- menn	Afgr- karlar	Afgr- konur	Skrst- karlar	Skrst- konur	Alls
40.000	0	3	1	1	2	1	4	1
45.000	6	8	1	2	11	1	5	5
50.000	13	20	1	7	30	1	8	11
55.000	24	40	2	19	63	5	13	23
60.000	41	54	3	32	79	8	23	34
65.000	57	67	6	39	85	11	29	44
70.000	70	82	10	48	89	17	40	54
75.000	80	91	17	55	92	23	51	63
80.000	86	97	28	60	93	29	62	70
85.000	89	99	40	66	95	34	68	75
90.000	93	99	50	70	97	39	77	79
95.000	95	100	62	77	99	45	82	84
100.000	97	100	73	81	99	48	87	88
105.000	98	100	78	85	100	51	90	90
110.000	98	100	80	87	100	55	93	91
115.000	99	100	84	88	100	59	94	92
120.000	99	100	90	91	100	65	95	94
130.000	99	100	94	95	100	74	96	96
140.000	100	100	97	96	100	79	97	97
150.000	100	100	98	97	100	84	98	98
Fjöldi	1914	811	707	313	379	340	506	4970

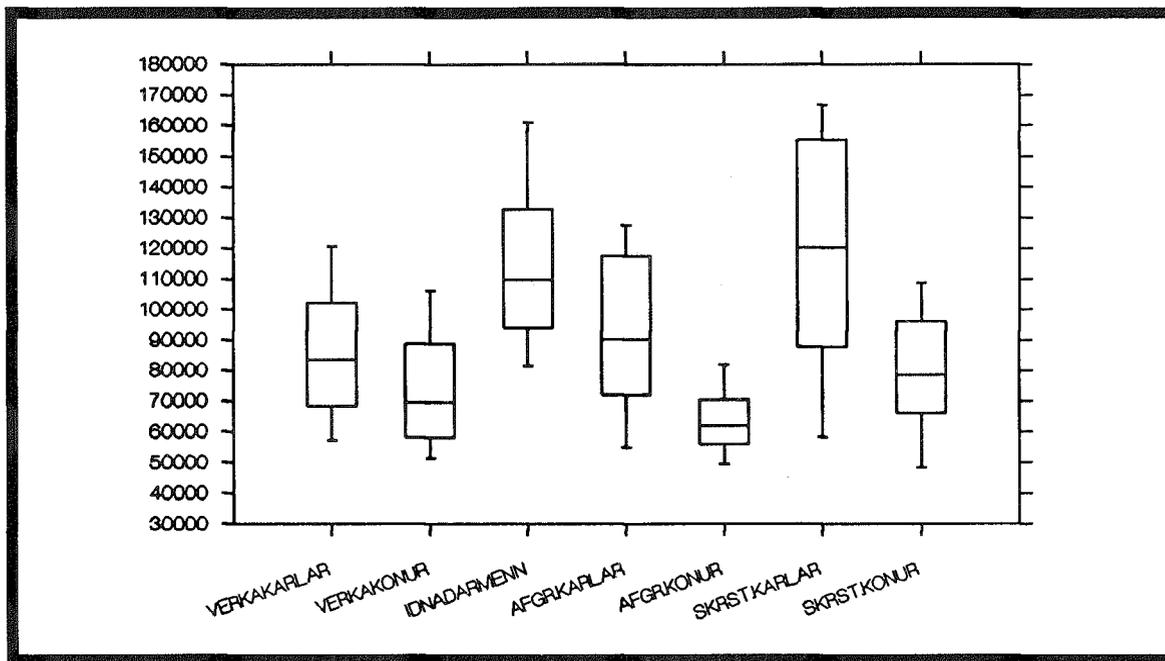
GREITT DAGVINNUKAUP Á MÁNUÐI Á 2. ÁRSFJÓRÐUNGI 1990.

Tafla 2.10 Uppsöfnuð dreifing heildarmánaðarlauna á 2. ársfjórðungi 1990.

Laun allt að:	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn- menn	Afgr- karlar	Afgr- konur	Skrst- karlar	Skrst- konur	Alls
40.000	0	2	0	1	1	1	3	0
45.000	1	4	0	1	1	1	4	1
50.000	4	8	1	1	5	1	6	4
55.000	8	19	1	3	20	2	10	9
60.000	14	30	1	8	43	4	18	16
65.000	20	41	1	16	63	8	24	23
70.000	28	51	3	22	74	12	31	30
75.000	36	58	5	29	80	16	43	36
80.000	45	64	8	36	83	19	53	43
85.000	53	70	15	45	89	23	60	50
90.000	60	76	21	50	91	28	69	56
95.000	67	81	27	56	92	31	74	61
100.000	73	85	36	62	93	35	80	67
105.000	78	89	43	68	94	39	83	72
110.000	83	95	51	71	96	45	87	77
115.000	87	98	57	73	98	47	90	81
120.000	90	99	63	77	99	51	91	84
130.000	93	100	73	85	100	59	94	88
140.000	96	100	81	89	100	64	96	91
150.000	97	100	86	93	100	70	97	93
Fjöldi	1914	811	707	313	379	340	506	4970

HEILDARKAUP Á MÁNUÐI Á 2. ÁRSFJÓRÐUNGI 1990

2.4 Vinnutími fólks í fullu starfi.

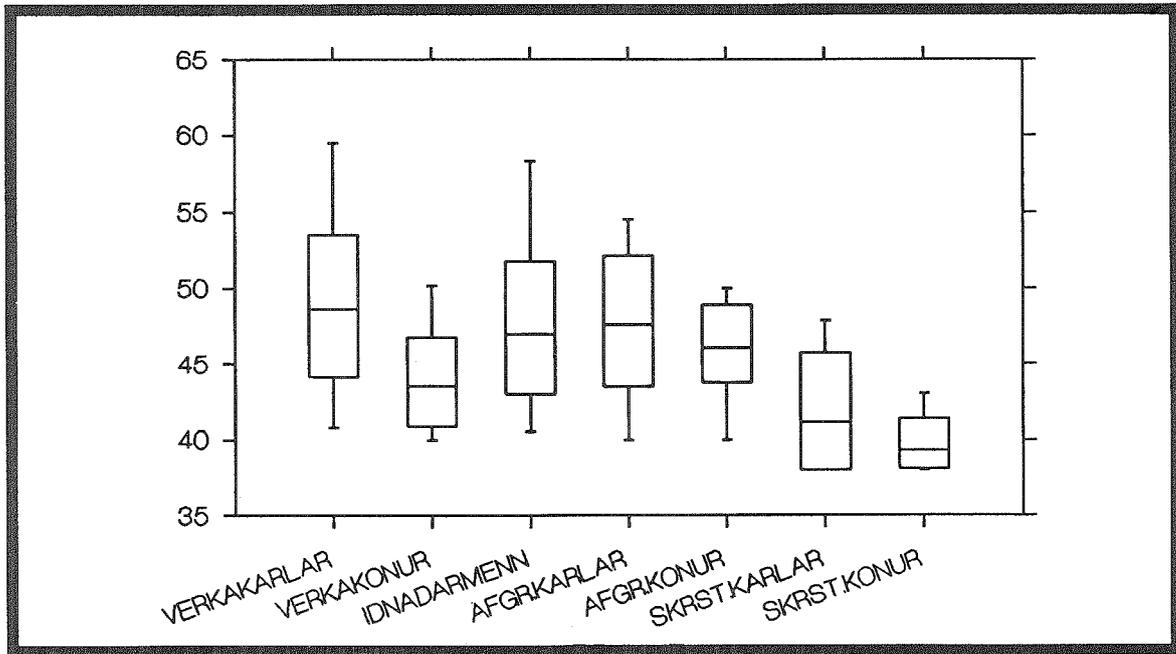
Tafla 2.11 sýnir dreifingu heildarvinnutíma fólks í fullu starfi á 2. ársfjórðungi 1990. Yfirlitið sýnir aðeins vinnutíma þeirra sem unnu fleiri en 400 dagvinnustundir. Vinnutíminn er færður upp til samræmis við fulla dagvinnu.

Tölurnar sýna uppsafnaðar prósentur. Varðandi túlkun myndarinnar á síðu 28 vísast í texta á síðu 22.

Tafla 2.11 Uppsöfnuð dreifing vinnutíma fólks í fullu starfi á 2. ársfjórðungi 1990.

Tímar allt að:	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn- menn	Afgr- karlar	Afgr- konur	Skrst- karlar	Skrst- konur	Alls
45	29	62	38	34	40	71	91	47
50	58	89	69	65	84	89	98	74
55	81	97	84	85	95	96	100	88
60	91	99	92	95	95	98	100	94
65	96	100	96	98	95	98	100	97
70	98	100	99	100	95	98	100	98
Fjöldi	1914	811	707	313	379	340	506	4970

VINNUTÍMI FÓLKS Í FULLU STARFI Á 2. ÁRSFJÓRÐUNGI 1990

2.5 Vinnutími fastra starfsmanna.

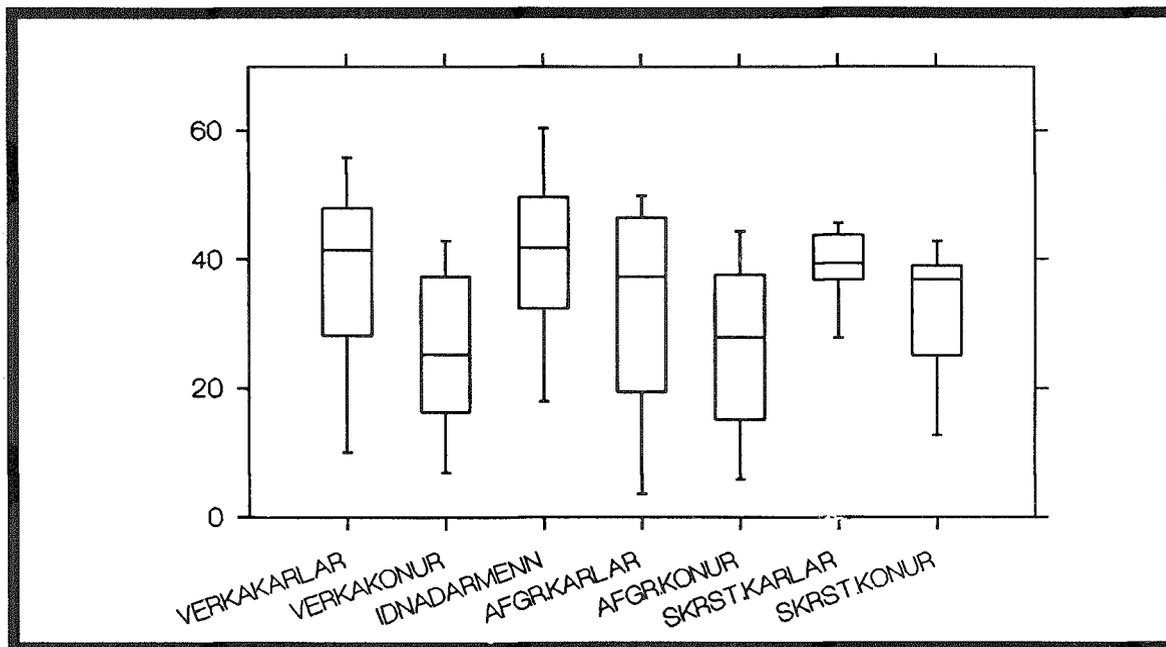
Hér er metið raunverulegt vinnuframlag starfsmanna með því að taka einungis mið af vinnutíma þeirra einstaklinga, sem voru í úrtakinu á 1. ársfjórðungi og unnu einnig hjá sama fyrirtæki á 4. ársfjórðungi 1989 og 2. ársfjórðungi 1990. Þannig eru þeir sem hófu störf eða hættu á miðjum ársfjórðungnum hreinsaðir frá. Niðurstaðan sýnir því meðalvinnutíma þeirra starfsmanna, sem voru við störf allan fjórðunginn að frádregnum fjarvistum, þ.m.t. veikindum og orlofi.

Tölurnar sýna uppsafnaðar prósentur.

Tafla 2.12 Uppsöfnuð dreifing vinnutíma fólks í föstu starfi á 1. ársfjórðungi 1990.

Tímar allt að:	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn- menn	Afgr- karlar	Afgr- konur	Skrst- karlar	Skrst- konur	Alls
5	6	8	2	5	7	4	1	5
10	10	14	4	8	14	4	4	8
15	14	22	8	16	24	7	8	14
20	18	34	11	25	35	10	13	20
25	21	48	14	30	42	16	23	26
30	28	58	22	37	58	19	36	35
35	36	68	28	44	69	24	42	43
40	46	81	42	56	78	57	79	58
45	66	94	62	70	89	79	89	75
50	81	98	76	84	97	88	92	86
55	89	99	86	97	99	92	92	91
60	94	100	90	100	99	94	92	94
65	96	100	95	100	99	95	93	96
70	97	100	96	100	99	95	93	97
Fjöldi	1415	1171	536	245	572	164	341	4444

VINNUTÍMI FÓLKS Í FÖSTU STARFI Á 1. ÁRSFJÓRÐUNGI 1990

3.1 Tímakaup - kaupmáttur.

Tölur 3.1 til 3.8 sýna greitt tímakaup, meðaltímakaup og kaupmátt verkamanna, verkakvenna, iðnaðarmanna og afgreiðslu- og skrifstofufólks ásamt ASÍ-landverkafólki frá árinu 1980. Tímaraðirnar byggjast á niðurstöðum sem eru vegnar eftir atvinnugreinum. Ársmeðaltölin eru reiknuð sem meðaltal ársfjórðunga.

Tafla 3.9 sýnir síðan vísitölu framfærslukostnaðar miðað við stöðu hennar í miðjum mánuði. Tafla 3.10 sýnir þróun lágmarkslauna. Kaupmáttartölurnar í töflunum sýna kaupmátt tímakaups þessara starfsstétta miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.

Stærðir þær sem hér hefur verið getið breyttust á eftirfarandi hátt á tímabilunum frá 2. ársfjórðungi 1989 annars vegar og 1. ársfjórðungi 1990 hins vegar til 2. ársfjórðungs 1990.

	Breyting frá 1. ársfj.1990	Breyting frá 2. ársfj. 1989
Greitt tímakaup verkak.	4,2%	7,6%
Meðaltímakaup verkamanna	3,8%	7,2%
Greitt tímakaup verkakv.	3,8%	8,2%
Meðaltímakaup verkakvenna	4,5%	7,6%
Greitt tímakaup iðn.m.	1,7%	6,2%
Meðaltímakaup iðnaðarmanna	0,5%	4,9%
Greitt tímakaup afgr.karla	-0,4%	7,6%
Meðaltímakaup afgr.karla	0,5%	8,5%
Greitt tímakaup afgr.kvenna	-1,5%	6,0%
Meðaltímakaup afgr.kvenna	-3,1%	6,3%
Greitt tímakaup skrifst.karla	3,9%	8,6%
Meðaltímakaup skrifst.karla	3,2%	7,5%
Greitt tímakaup skrifst.kvenna	2,3%	3,1%
Meðaltímakaup skrifst.kvenna	3,0%	2,1%
Greitt tímakaup alls	2,7%	7,0%
Meðaltímakaup alls	2,4%	6,2%
Visitala framfærslukostnaðar	2,2%	17,0%

Tafla 3.1 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. Verkakarlár.

	Greitt tímak.	Breyt- ing	Meðal tímak.	Breyt- ing	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	22,64		25,92		100,0	100,0
1981	34,12	50,7%	38,84	49,8%	99,9	99,3
1982	53,70	57,4%	60,94	56,9%	104,1	103,2
1983	81,64	52,0%	92,32	51,5%	85,9	84,8
1984	100,11	22,6%	114,36	23,9%	81,5	81,3
1985	132,67	32,5%	153,02	33,8%	81,6	82,2
1986	178,47	34,5%	206,79	35,1%	90,6	91,6
1987	244,98	37,3%	288,64	39,6%	104,6	107,7
1988	307,91	25,7%	360,31	24,8%	104,9	107,2
1989	350,02	13,7%	408,09	13,3%	98,6	100,4
1984 1. ársfj.	92,88	4,4%	104,94	4,1%	80,6	79,5
2. "	97,59	5,1%	110,80	5,6%	81,5	80,8
3. "	100,92	3,4%	116,07	4,8%	81,1	81,4
4. "	109,04	8,0%	125,61	8,2%	82,9	83,4
1985 1. ársfj.	118,20	8,4%	135,85	8,2%	80,8	81,1
2. "	125,62	6,3%	145,00	6,7%	80,6	81,2
3. "	136,87	9,0%	157,55	8,7%	81,5	82,0
4. "	149,99	9,6%	173,67	10,2%	83,4	84,3
1986 1. ársfj.	156,92	4,6%	182,86	5,3%	82,6	84,0
2. "	175,87	12,1%	202,79	10,9%	90,8	91,4
3. "	179,58	2,1%	205,37	1,3%	90,3	90,2
4. "	201,51	12,2%	236,15	15,0%	97,9	100,2
1987 1. ársfj.	222,94	10,6%	264,10	11,8%	103,0	106,5
2. "	237,28	6,4%	282,20	6,9%	104,8	108,9
3. "	245,49	3,5%	286,80	1,6%	102,6	104,7
4. "	274,19	11,7%	321,46	12,1%	107,8	110,4
1988 1. ársfj.	280,66	2,4%	323,88	0,8%	103,6	104,4
2. "	301,36	7,4%	358,13	10,6%	105,3	109,3
3. "	320,80	6,5%	370,49	3,5%	104,6	105,3
4. "	328,84	2,5%	388,74	4,9%	106,0	109,4
1989 1. ársfj.	327,20	-0,5%	384,53	-1,1%	100,6	103,5
2. "	347,71	6,3%	405,64	5,5%	100,1	101,9
3. "	349,05	0,4%	401,82	-0,9%	95,7	96,2
4. "	376,12	7,8%	440,36	9,6%	98,0	100,2
1990 1. ársfj.	360,67	-4,1%	418,66	-4,9%	90,7	91,9
2. "	375,65	4,2%	434,75	3,8%	92,4	93,4

Tafla 3.2 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. Verkakönur

	Greitt tímak.	Breyting	Meðal-tímak.	Breyting	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	21,71		23,67		100,0	100,0
1981	33,35	53,6%	36,26	53,2%	101,8	101,5
1982	51,50	54,4%	56,42	55,6%	104,1	104,6
1983	78,91	53,2%	86,14	52,7%	86,6	86,7
1984	96,42	22,2%	105,61	22,6%	81,9	82,3
1985	129,63	34,4%	142,86	35,3%	83,2	84,1
1986	170,97	31,9%	187,71	31,4%	90,5	91,1
1987	235,04	37,5%	260,63	38,8%	104,7	106,5
1988	297,57	26,6%	326,14	25,1%	105,7	106,3
1989	327,12	9,9%	360,32	10,5%	96,1	97,1
1984 1. ársfj.	88,50	3,2%	96,12	2,3%	80,1	79,8
2. "	93,33	5,5%	102,83	7,0%	81,2	82,1
3. "	98,69	5,7%	108,33	5,3%	82,7	83,2
4. "	105,17	6,6%	115,17	6,3%	83,4	83,7
1985 1. ársfj.	114,81	9,2%	126,06	9,5%	81,8	82,4
2. "	121,40	5,7%	134,79	6,9%	81,2	82,7
3. "	132,44	9,1%	145,62	8,0%	82,3	83,0
4. "	149,86	13,2%	164,95	13,3%	86,8	87,7
1986 1. ársfj.	157,40	5,0%	172,93	4,8%	86,4	87,0
2. "	167,45	6,4%	183,68	6,2%	90,1	90,7
3. "	170,10	1,6%	186,76	1,7%	89,2	89,9
4. "	188,93	11,1%	207,48	11,1%	95,7	96,4
1987 1. ársfj.	212,41	12,4%	237,19	14,3%	102,3	104,8
2. "	222,06	4,5%	246,90	4,1%	102,3	104,3
3. "	237,98	7,2%	262,98	6,5%	103,7	105,1
4. "	267,73	12,5%	295,45	12,3%	109,8	111,1
1988 1. ársfj.	271,79	1,5%	296,49	0,4%	104,6	104,7
2. "	292,59	7,7%	323,11	9,0%	106,4	108,0
3. "	306,44	4,7%	333,23	3,1%	103,8	103,8
4. "	319,44	4,2%	351,73	5,6%	107,3	108,4
1989 1. ársfj.	309,69	-3,1%	339,18	-3,6%	99,3	99,8
2. "	321,37	3,8%	355,22	4,7%	96,4	97,8
3. "	330,43	2,8%	359,78	1,3%	94,5	94,4
4. "	346,98	5,0%	387,11	7,6%	94,2	96,4
1990 1. ársfj.	334,98	-3,5%	365,61	-5,6%	87,8	87,9
2. "	347,65	3,8%	382,11	4,5%	89,2	89,9

Tafla 3.3 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. Iðnaðarmenn.

	Greitt tímak.	Breyt- ing	Meðal tímak.	Breyt- ing	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	28,26		31,93		100,0	100,0
1981	44,31	56,8%	49,94	56,4%	103,9	103,7
1982	69,59	57,1%	77,57	55,3%	108,1	106,6
1983	104,60	50,3%	116,10	49,7%	88,2	86,6
1984	127,91	22,3%	144,39	24,4%	83,5	83,4
1985	173,63	35,7%	196,65	36,2%	85,6	85,8
1986	225,29	29,8%	255,72	30,0%	91,6	92,0
1987	346,47	53,8%	396,88	55,2%	118,6	120,2
1988	446,47	28,9%	505,97	27,5%	121,8	122,2
1989	517,20	15,8%	581,52	14,9%	116,8	116,2
1984 1. ársfj.	115,41	1,4%	128,45	1,8%	80,2	79,0
2. "	125,41	8,7%	140,73	9,6%	83,9	83,3
3. "	128,45	2,4%	145,84	3,6%	82,7	83,1
4. "	142,35	10,8%	162,53	11,4%	86,7	87,6
1985 1. ársfj.	154,72	8,7%	173,53	6,8%	84,7	84,1
2. "	163,54	5,7%	186,60	7,5%	84,0	84,9
3. "	181,69	11,1%	206,09	10,4%	86,7	87,0
4. "	194,55	7,1%	220,36	6,9%	86,6	86,8
1986 1. ársfj.	203,78	4,7%	228,29	3,6%	85,9	85,2
2. "	213,65	4,8%	241,31	5,7%	88,3	88,3
3. "	221,72	3,8%	251,02	4,0%	89,4	89,5
4. "	262,02	18,2%	302,26	20,4%	102,0	104,1
1987 1. ársfj.	297,26	13,4%	345,63	14,3%	110,0	113,2
2. "	322,69	8,6%	366,60	6,1%	114,2	114,8
3. "	357,65	10,8%	407,99	11,3%	119,8	120,9
4. "	408,29	14,2%	467,28	14,5%	128,6	130,3
1988 1. ársfj.	410,59	0,6%	472,01	1,0%	121,4	123,5
2. "	436,46	7,7%	487,95	3,4%	122,1	120,9
3. "	476,71	9,2%	538,51	14,1%	124,6	124,6
4. "	462,11	-3,1%	525,39	-2,4%	119,3	120,0
1989 1. ársfj.	492,13	6,5%	548,00	4,3%	121,3	119,5
2. "	510,29	3,7%	573,23	4,6%	117,6	117,0
3. "	525,08	2,9%	594,65	3,7%	115,4	115,6
4. "	541,29	3,1%	610,21	2,6%	113,0	112,7
1990 1. ársfj.	533,11	-1,5%	598,40	-1,9%	107,3	106,6
2. "	542,07	1,7%	601,58	0,5%	106,8	104,9

Tafla 3.4 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. Afgreiðslukarlar.

	Greitt tímak.	Breyting	Meðal tímak.	Breyting	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	26,25		27,99		100,0	100,0
1981	38,80	47,8%	41,60	48,6%	98,0	98,5
1982	59,45	53,2%	63,95	53,7%	99,4	100,3
1983	91,06	53,2%	98,50	54,0%	82,6	83,8
1984	112,87	24,0%	123,17	25,0%	79,3	81,1
1985	151,72	34,4%	167,88	36,3%	80,5	83,5
1986	208,80	37,6%	229,35	36,6%	91,4	94,1
1987	285,11	36,5%	322,91	40,8%	105,0	111,6
1988	361,51	26,8%	411,89	27,6%	106,1	113,4
1989	397,62	10,3%	454,73	10,4%	96,6	103,6
1984 1. ársfj.	102,56	1,5%	110,91	0,3%	76,7	77,8
2. "	108,57	5,9%	117,68	6,1%	78,2	79,5
3. "	114,36	5,3%	124,32	5,6%	79,2	80,8
4. "	125,97	10,2%	139,78	12,4%	82,6	85,9
1985 1. ársfj.	137,63	9,3%	150,98	8,0%	81,1	83,4
2. "	143,09	4,0%	157,73	4,5%	79,1	81,8
3. "	157,05	9,8%	172,75	9,5%	80,7	83,2
4. "	169,09	7,7%	190,08	10,0%	81,0	85,4
1986 1. ársfj.	181,30	7,2%	199,07	4,7%	82,3	84,7
2. "	205,25	13,2%	224,70	12,9%	91,4	93,8
3. "	204,25	-0,5%	223,28	0,6%	88,6	90,8
4. "	244,38	19,6%	270,35	21,1%	102,4	106,3
1987 1. ársfj.	241,34	-1,2%	268,70	-0,1%	96,1	100,4
2. "	279,40	15,8%	316,10	17,6%	106,5	113,0
3. "	286,63	2,6%	324,07	2,5%	103,3	109,6
4. "	333,06	16,2%	382,76	18,1%	113,0	121,8
1988 1. ársfj.	330,06	-0,9%	384,99	0,6%	105,1	114,9
2. "	344,77	4,5%	388,32	0,9%	103,9	109,7
3. "	384,91	11,6%	429,91	10,7%	108,2	113,3
4. "	386,29	0,4%	444,35	3,4%	107,3	115,8
1989 1. ársfj.	365,68	-5,3%	422,57	-4,9%	97,1	105,3
2. "	404,58	10,6%	461,21	9,1%	100,4	107,3
3. "	388,49	-4,0%	437,89	-5,1%	91,9	97,1
4. "	431,72	11,1%	497,25	13,6%	97,0	104,8
1990 1. ársfj.	437,72	1,2%	498,23	0,2%	94,7	101,3
2. "	435,33	-0,4%	500,61	0,5%	92,4	99,6

Tafla 3.5 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. Afgreiðslukonur.

	Greitt tímak.	Breyting	Meðal tímak.	Breyting	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	21,00		22,71		100,0	100,0
1981	30,90	47,1%	33,68	48,3%	97,5	98,3
1982	47,02	52,2%	51,71	53,5%	98,3	99,9
1983	72,72	54,7%	79,86	54,4%	82,5	83,8
1984	88,72	22,0%	98,34	23,1%	77,9	79,8
1985	117,46	32,4%	133,27	35,5%	77,9	81,7
1986	154,15	31,2%	172,52	29,5%	84,3	87,3
1987	220,37	43,0%	251,91	46,0%	101,5	107,2
1988	280,71	27,4%	322,39	28,0%	103,0	109,5
1989	307,71	9,6%	354,49	10,0%	93,6	99,7
1984 1. ársfj.	82,42	0,2%	90,27	-1,2%	77,1	78,1
2. "	87,11	5,7%	95,79	6,1%	78,4	79,7
3. "	88,48	1,6%	97,04	1,3%	76,6	77,7
4. "	96,85	9,5%	110,26	13,6%	79,4	83,6
1985 1. ársfj.	106,81	10,3%	120,85	9,6%	78,7	82,3
2. "	111,03	4,0%	125,84	4,1%	76,8	80,5
3. "	120,14	8,2%	134,31	6,7%	77,2	79,8
4. "	131,86	9,8%	152,09	13,2%	79,0	84,3
1986 1. ársfj.	138,13	4,8%	154,46	1,6%	78,4	81,0
2. "	152,54	10,4%	170,37	10,3%	84,9	87,7
3. "	152,39	-0,1%	167,37	-1,8%	82,6	83,9
4. "	173,54	13,9%	197,88	18,2%	90,9	95,9
1987 1. ársfj.	200,21	15,4%	225,87	14,1%	99,7	104,0
2. "	214,09	6,9%	243,90	8,0%	102,0	107,4
3. "	222,87	4,2%	250,26	2,7%	100,5	104,4
4. "	244,32	9,6%	287,59	14,9%	103,6	112,8
1988 1. ársfj.	255,88	4,7%	302,77	5,2%	101,8	111,4
2. "	269,74	5,4%	304,58	0,6%	101,6	106,1
3. "	294,43	9,2%	328,16	7,7%	103,5	106,6
4. "	302,77	2,8%	354,06	7,9%	105,2	113,7
1989 1. ársfj.	300,05	-0,9%	349,60	-1,3%	99,5	107,3
2. "	305,65	1,9%	352,40	0,8%	94,8	101,1
3. "	304,40	-0,4%	343,41	-2,6%	90,0	93,9
4. "	320,73	5,4%	372,53	8,5%	90,1	96,7
1990 1. ársfj.	328,94	2,6%	386,28	3,7%	89,1	96,8
2. "	324,13	-1,5%	374,43	-3,1%	86,0	91,8

Tafla 3.6 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. Skrifstofustörf karlar.

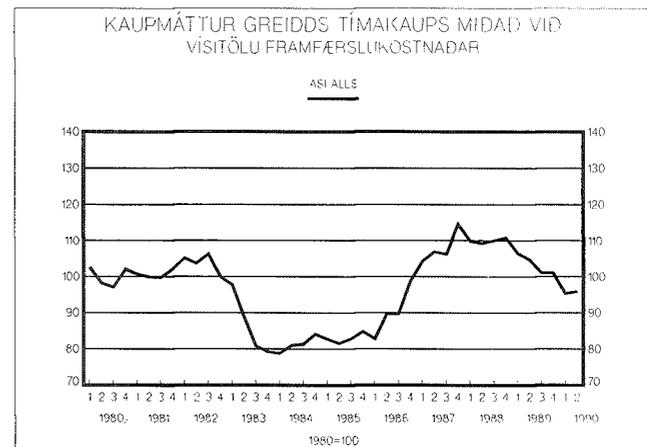
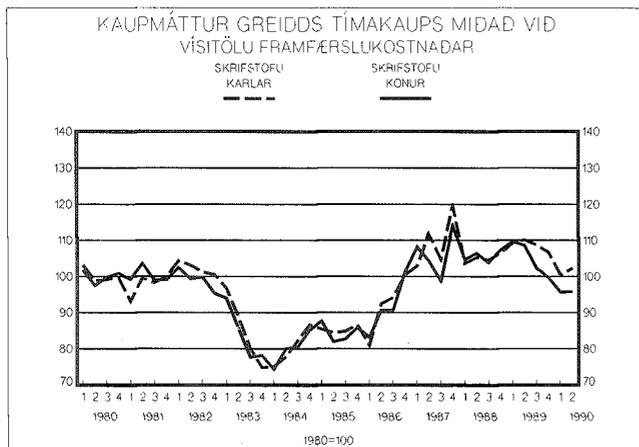
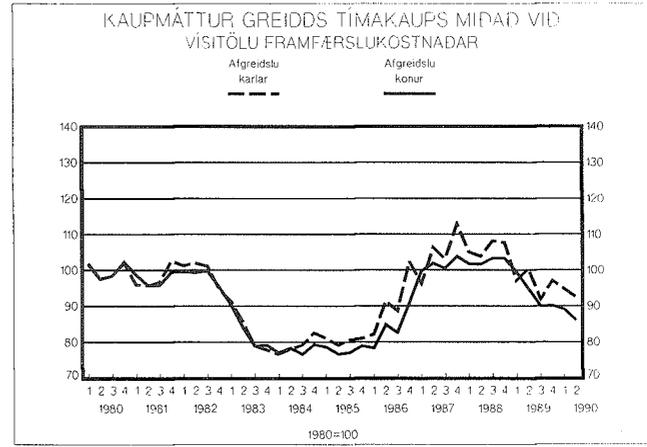
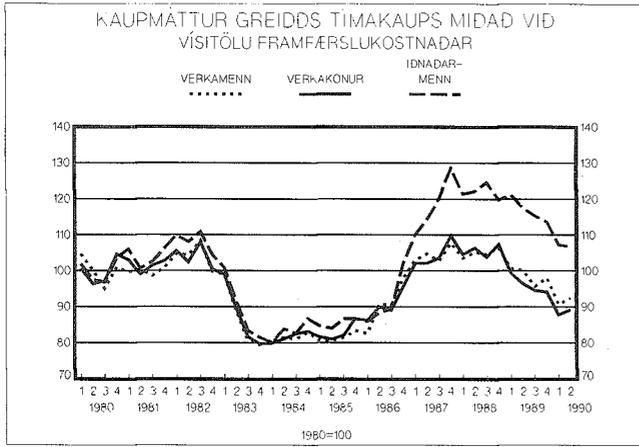
	Greitt tímak.	Breyting	Meðal tímak.	Breyting	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	36,26		37,87		100,0	100,0
1981	53,58	47,8%	56,78	49,9%	97,9	99,4
1982	84,36	57,4%	90,52	59,4%	102,1	104,9
1983	127,87	51,6%	137,53	51,9%	84,0	86,5
1984	158,63	24,1%	169,31	23,1%	80,7	82,4
1985	222,24	40,1%	239,52	41,5%	85,4	88,1
1986	291,27	31,1%	314,11	31,1%	92,3	95,3
1987	412,43	41,6%	440,61	40,3%	110,0	112,5
1988	538,21	30,5%	586,06	33,0%	114,5	119,4
1989	618,56	14,9%	675,38	15,2%	108,8	113,8
1984 1. ársfj.	138,76	3,5%	147,05	1,6%	75,2	76,3
2. "	149,25	7,6%	159,97	8,8%	77,8	79,8
3. "	164,06	9,9%	173,33	8,4%	82,3	83,2
4. "	182,37	11,2%	196,89	13,6%	86,6	89,5
1985 1. ársfj.	200,27	9,8%	215,37	9,4%	85,4	88,0
2. "	210,84	5,3%	227,81	5,8%	84,4	87,3
3. "	228,18	8,2%	243,69	7,0%	84,9	86,8
4. "	249,66	9,4%	271,19	11,3%	86,6	90,1
1986 1. ársfj.	246,68	-1,2%	270,56	-0,2%	81,0	85,1
2. "	287,22	16,4%	309,40	14,4%	92,6	95,5
3. "	299,97	4,4%	320,72	3,7%	94,2	96,4
4. "	331,20	10,4%	355,76	10,9%	100,5	103,3
1987 1. ársfj.	357,03	7,8%	377,50	6,1%	102,9	104,2
2. "	404,52	13,3%	432,40	14,5%	111,6	114,2
3. "	400,93	-0,9%	428,30	-0,9%	104,6	107,0
4. "	487,22	21,5%	524,22	22,4%	119,6	123,3
1988 1. ársfj.	510,48	4,7%	552,29	5,4%	117,6	121,8
2. "	513,50	0,6%	560,52	1,5%	112,0	117,1
3. "	548,90	6,9%	595,82	6,3%	111,8	116,1
4. "	579,95	5,7%	635,61	6,7%	116,7	122,4
1989 1. ársfj.	569,23	-1,8%	629,71	-0,9%	109,3	115,9
2. "	613,30	7,7%	667,89	6,1%	110,2	114,9
3. "	635,22	3,6%	693,23	3,8%	108,8	113,7
4. "	656,49	3,3%	710,68	2,5%	106,8	110,7
1990 1. ársfj.	640,47	-2,4%	695,38	-2,2%	100,5	104,5
2. "	665,74	3,9%	717,83	3,2%	102,3	105,6

Tafla 3.7 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. Skrifstofustörf konur

	Greitt tímak.	Breyt- ing	Meðal tímak.	Breyt- ing	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	26,93		28,03		100,0	100,0
1981	40,71	51,2%	42,29	50,9%	100,2	100,0
1982	60,70	49,1%	63,38	49,9%	98,9	99,2
1983	93,85	54,6%	98,04	54,7%	83,0	83,3
1984	117,19	24,9%	122,21	24,7%	80,2	80,4
1985	163,39	39,4%	172,38	41,1%	84,5	85,7
1986	214,86	31,5%	226,82	31,6%	91,6	92,9
1987	296,31	37,9%	314,41	38,6%	106,4	108,5
1988	379,65	28,1%	406,56	29,3%	108,7	111,8
1989	443,12	16,7%	469,04	15,4%	105,1	106,9
1984 1. ársfj.	101,96	-2,0%	106,28	-3,3%	74,4	74,5
2. "	114,14	11,9%	119,26	12,2%	80,1	80,4
3. "	119,34	4,6%	124,06	4,0%	80,6	80,5
4. "	133,31	11,7%	139,25	12,2%	85,2	85,5
1985 1. ársfj.	152,51	14,4%	160,60	15,3%	87,6	88,6
2. "	152,04	-0,3%	160,92	0,2%	82,0	83,4
3. "	165,27	8,7%	172,59	7,3%	82,8	83,0
4. "	183,73	11,2%	195,39	13,2%	85,8	87,7
1986 1. ársfj.	188,01	2,3%	198,48	1,6%	83,2	84,3
2. "	208,98	11,2%	220,37	11,0%	90,7	91,9
3. "	214,51	2,6%	227,01	3,0%	90,7	92,2
4. "	247,94	15,6%	261,43	15,2%	101,3	102,6
1987 1. ársfj.	278,52	12,3%	293,82	12,4%	108,1	109,6
2. "	280,55	0,7%	297,70	1,3%	104,2	106,2
3. "	281,05	0,2%	299,59	0,6%	98,8	101,2
4. "	345,12	22,8%	366,51	22,3%	114,1	116,4
1988 1. ársfj.	360,14	4,4%	387,42	5,7%	111,7	115,4
2. "	350,93	-2,6%	376,92	-2,7%	103,1	106,3
3. "	393,47	12,4%	420,07	11,4%	108,5	110,6
4. "	413,05	4,7%	441,81	5,2%	111,9	115,0
1989 1. ársfj.	423,54	2,5%	453,22	2,6%	109,7	112,6
2. "	449,22	6,1%	473,22	4,4%	108,7	110,0
3. "	444,88	-1,0%	471,59	-0,3%	102,6	104,5
4. "	454,82	2,2%	478,12	1,4%	99,6	100,6
1990 1. ársfj.	453,05	-0,4%	469,39	-1,8%	95,7	95,3
2. "	463,32	2,3%	483,24	3,0%	98,8	96,0

Tafla 3.8 Tímakaup og kaupmáttur miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.
1980 = 100. **ASÍ-landverkafólk**

	Greitt tímak.	Breyt- ing	Meðal tímak.	Breyt- ing	Kaupm. greidds tímak.	Kaupm. meðal tímak.
1980	24,93		27,51		100,0	100,0
1981	37,86	51,9%	41,76	51,8%	100,7	100,6
1982	58,84	55,4%	64,94	55,5%	103,6	103,6
1983	89,60	52,3%	98,65	51,9%	85,6	85,4
1984	110,09	22,9%	122,11	23,8%	81,4	81,8
1985	148,76	35,1%	166,38	36,3%	83,1	84,2
1986	196,74	32,3%	220,14	32,3%	90,6	91,9
1987	281,56	43,1%	320,09	45,4%	109,2	112,5
1988	355,56	26,3%	400,94	25,3%	110,0	112,4
1989	404,04	13,6%	454,50	13,4%	103,4	105,4
1984 1. ársfj.	99,99	2,3%	109,88	1,8%	78,8	78,5
2. "	106,94	7,0%	118,33	7,7%	81,1	81,3
3. "	111,53	4,3%	123,87	4,7%	81,3	81,9
4. "	121,90	9,3%	136,33	10,1%	84,2	85,3
1985 1. ársfj.	133,54	9,5%	148,59	9,0%	82,9	83,5
2. "	140,16	5,0%	157,33	5,9%	81,6	83,0
3. "	153,24	9,3%	170,79	8,6%	82,9	83,7
4. "	168,10	9,7%	188,81	10,6%	84,8	86,4
1986 1. ársfj.	174,79	4,0%	195,70	3,6%	83,5	84,7
2. "	191,86	9,8%	213,98	9,3%	89,9	90,9
3. "	196,52	2,4%	218,42	2,1%	89,8	90,4
4. "	223,82	13,9%	252,47	15,6%	98,8	101,0
1987 1. ársfj.	248,92	11,2%	282,51	11,9%	104,4	107,4
2. "	266,48	7,1%	301,89	6,9%	106,9	109,8
3. "	279,65	4,9%	315,05	4,4%	106,2	108,4
4. "	320,41	14,6%	362,66	15,1%	114,4	117,4
1988 1. ársfj.	327,69	2,3%	369,89	2,0%	109,8	112,3
2. "	344,37	5,1%	389,12	5,2%	109,2	111,9
3. "	371,65	7,9%	414,94	6,6%	110,0	111,3
4. "	378,54	1,9%	429,80	3,6%	110,8	114,0
1989 1. ársfj.	381,16	0,7%	429,90	0,0%	106,5	108,8
2. "	401,22	5,3%	450,96	4,9%	104,8	106,8
3. "	406,52	1,3%	454,61	0,8%	101,2	102,7
4. "	427,25	5,1%	482,06	5,9%	101,1	103,3
1990 1. ársfj.	417,89	-2,2%	467,77	-3,0%	95,4	96,7
2. "	429,29	2,7%	478,92	2,4%	95,9	97,0

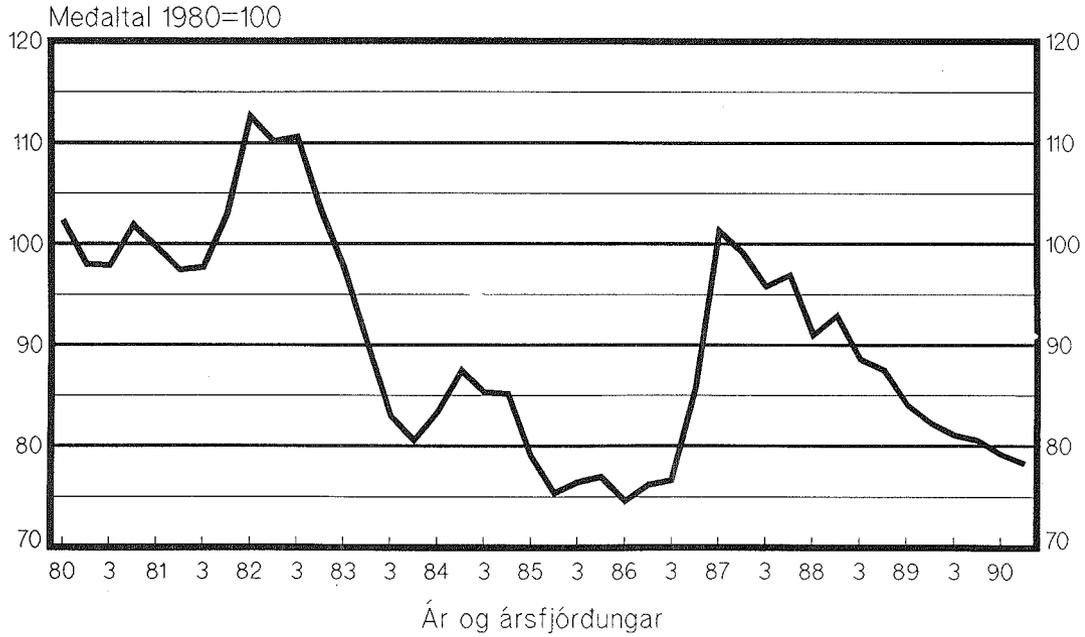
Tafla 3.9 Vísitala framfærslukostnaðar reiknuð sem ársmeðaltal og ársfjórðungsmeðaltal, miðað við stöðuna í miðjum mánuði. 1980 = 100

	Framfærslukostnaður	Hækkun
1980	100,00	
1981	150,87	50,87
1982	227,83	51,02
1983	419,84	84,28
1984	542,31	29,17
1985	717,88	32,37
1986	870,60	21,27
1987	1033,95	18,77
1988	1296,83	25,42
1989	1569,67	21,04
1984 1. ársfj.	509,08	3,03
2. "	529,16	3,94
3. "	549,94	3,93
4. "	581,06	5,66
1985 1. ársfj.	646,53	11,27
2. "	688,72	6,53
3. "	741,47	7,66
4. "	794,82	7,20
1986 1. ársfj.	839,49	5,62
2. "	855,81	1,94
3. "	878,07	2,60
4. "	909,04	3,53
1987 1. ársfj.	956,44	5,21
2. "	999,73	4,52
3. "	1056,56	5,67
4. "	1123,14	6,30
1988 1. ársfj.	1196,87	6,56
2. "	1264,45	5,65
3. "	1355,14	7,09
4. "	1370,84	1,16
1989 1. ársfj.	1435,70	4,73
2. "	1535,06	6,92
3. "	1610,67	4,93
4. "	1695,78	5,28
1990 1. ársfj.	1757,54	3,64
2. "	1795,35	2,15

Tafla 3.10 Lágmarkskaup.

	Mánaðarkaup	Vísitala kaupmáttar kaupmáttur 1980=100
1980	2.753	100,0
1981	4.135	99,5
1982	6.822	108,8
1983	10.040	86,9
1984	12.741	85,3
1985	15.204	76,9
1986	18.797	78,4
1987	27.949	98,2
1988	32.101	90,0
1989	35.400	81,9
1984 1. ársfj.	11.684	83,4
2. "	12.744	87,5
3. "	12.913	85,3
4. "	13.623	85,2
1985 1. ársfj.	14.075	79,1
2. "	14.289	75,4
3. "	15.606	76,4
4. "	16.845	77,0
1986 1. ársfj.	17.242	74,6
2. "	17.957	76,2
3. "	18.527	76,6
4. "	21.461	85,7
1987 1. ársfj.	26.667	101,3
2. "	27.289	99,1
3. "	27.866	95,8
4. "	29.975	96,9
1988 1. ársfj.	29.975	91,0
2. "	32.347	92,9
3. "	33.040	88,6
4. "	33.040	87,5
1989 1. ársfj.	33.242	84,1
2. "	34.786	82,3
3. "	35.953	81,1
4. "	37.620	80,6
1990 1. ársfj.	38.332	79,2
2. "	38.715	78,3

Kaupmáttur lágmarkslauna 1980:1 - 1990:2

4.1 Lífeyrstryggingabætur og kaupmáttur þeirra 1980-1989.

Kaupmáttur elli- og örorkulífeyris lækkaði ár frá ári frá 1980 til 1983. Kaupmátturinn jókst aftur til ársins 1987, en síðan hefur hann minnkað verulega og er orðin nokkuð lægri en hann var á árunum 1982-1983.

Frá 1980 og fram á árið 1987 má segja að þróun annarra lífeyrisgreiðslna hafi verið svipuð þróun elli- og örorkulífeyris. Hér eru mæðralaun undantekning, en kaupmáttur þeirra jókst um nær 80% frá 1983-1987. Kaupmáttur mæðralauna hefur síðan minnkað nokkuð.

Í kjölfar samninganna frá 15. júní 1985 jókst kaupmáttur allra lífeyrisgreiðslna á 3. og 4. ársfjórðungi 1985. Kaupmáttur lífeyrisgreiðslna minnkaði aftur frá 4. ársfjórðungi 1985 til 1. ársfjórðungs 1986, en hækkaði síðan á 2. og 3. ársfjórðungi og var þá kominn á svipað stig og í lok ársins 1985.

Í kjölfar kjarasamninganna í desember 1986 voru lífeyrisgreiðslur hækkaðar um 17% og jókst kaupmáttur þeirra töluvert af þessum sökum á 4. ársfjórðungi 1986 og 1. ársfjórðungi 1987.

Hækkanir lífeyrisgreiðslna hafa fylgt umsömdum hækkunum í kjarasamningum árið 1987, en auk þess var tekjutrygging hækkuð um 18,5% 1. maí 1987 og hækkaði elli- og örorkulífeyrir að viðbættri tekjutryggingu þá um 11%. Kaupmáttur elli- og örorkulífeyris að viðbættri tekjutryggingu jókst því um rúm 5% frá 1. ársfjórðungi 1987 til 2. ársfjórðungs og hélst nokkurn veginn stöðugur til ársloka 1988. Kaupmáttur þessara greiðslna minnkaði hins vegar nokkuð á 1. ársfjórðungi 1989. Kaupmáttur annarra bótagjunda hefur minnkað nær samfellt frá 1. ársfjórðungi 1987.

Þrátt fyrir hækkun bótagreiðslna um 5,3% þann 1. maí og 3,8% þann 1. september og 2,4% þann 1. nóvember í kjölfar kjarasamninga ASÍ hefur kaupmáttur þessarar greiðslna haldið áfram að lækka á milli fyrsta og annars ársfjórðungs, annars og þriðja ársfjórðungs og þriðja og fjórða ársfjórðungs. Þess ber þó að geta, að þann 1. september og 1. desember var greiddur sérstakur tekjutryggingarauki til samræmis við umsamdar orlofs- og desemberuppbætur ASÍ-félaga.

Leiðrétting: Í töflu 4.1 í Fréttabréfi nr. 85 misrituðust bótaupphæðir fyrir annan og þriðja ársfjórðun 1989. Þessi villa hafði einnig áhrif á kaupmátt þessara bóta í töflu 4.2. Þetta leiðréttist hér með.

Tafla 4.1 Ársfjórðungs- og ársmeðaltöl fyrir mánaðarupphæðir nokkurra lífeyristryggingabóta.

	Elli/örorku- lífeyrir ¹⁾	Elli/örorku- lífeyrir að viðb. tekjutryggingu ²⁾	Barna- bætur á hvert barn	Mæðra- laun m.v. 3 börn og fleiri
1980	919,44	1.793,38	470,49	875,61
1981	1.365,58	2.795,42	698,98	1.300,25
1982	1.999,08	4.191,92	1.023,09	1.903,83
1983	2.911,58	6.412,58	1.489,75	3.122,25
1984	3.497,42	8.300,33	2.052,33	5.796,92
1985	4.851,08	11.865,42	2.970,50	8.651,46
1986	6.002,75	14.798,58	3.675,42	10.705,25
1987	7.606,50	20.156,42	4.657,58	13.566,25
1988	9.199,83	25.761,75	5.634,17	16.408,58
1989	10.191,33	28.941,67	6.241,17	18.177,00
1986 I	5.606,00	13.820,67	3.432,33	9.998,00
II	5.849,00	14.419,33	3.581,33	10.431,00
III	6.034,33	14.876,33	3.695,00	10.761,33
IV	6.521,67	16.078,00	3.993,00	11.630,67
1987 I	7.275,00	17.934,67	4.454,33	12.974,00
II	7.441,00	19.697,00	4.556,00	13.271,00
III	7.581,00	20.747,00	4.642,00	13.521,00
IV	8.129,00	22.247,00	4.978,00	14.499,00
1988 I	8.649,00	24.099,33	5.297,00	15.426,00
II	8.996,33	25.066,67	5.509,67	16.045,67
III	9.577,00	26.684,00	5.865,00	17.081,00
IV	9.577,00	27.197,00	5.865,00	17.081,00
1989 I	9.617,00	27.310,33	5.889,33	17.152,33
II	10.039,67	28.511,00	6.148,00	17.906,33
III ³⁾	10.340,33	29.365,00	6.332,33	18.442,67
IV ³⁾	10.768,33	30.580,33	6.595,00	19.206,67
1990 I	10.961,67	31.129,67	6.713,67	19.551,33
II	11.071,00	31.440,33	6.780,67	19.746,33
III ³⁾	11.181,00	31.753,00	6.848,00	19.943,00

- 1) Hér er um að ræða einstaklingslífeyri miðað við 67 ára aldur við upphaf tóku lífeyris.
- 2) Það er þær lágmarkstekjur, sem ellí og örorkulífeyrisþegum eru tryggðar án heimilisuppbótar. Frá júnímánuði 1977 geta þeir sem búa einir á eigin vegum auk þess fengið greidda heimilisuppbót.
- 3) Í september og desember 1989 og ágúst 1990 var greiddur sérstakur 15% tekjutryggingarauki sem lagðist á tekjutryggingu, heimilisuppbót og sérstaka heimilisuppbót. Þessari eingreiðslu hefur verið sleppt í þessum útreikningum.
Heimild: Tryggingastofnun ríkisins.

Tafla 4.2 Ársfjórðungs- og ársmeðaltöl fyrir vísitölur kaupmáttar nokkurra lífeyrstryggingabóta almannatrygginga 1980-1990.

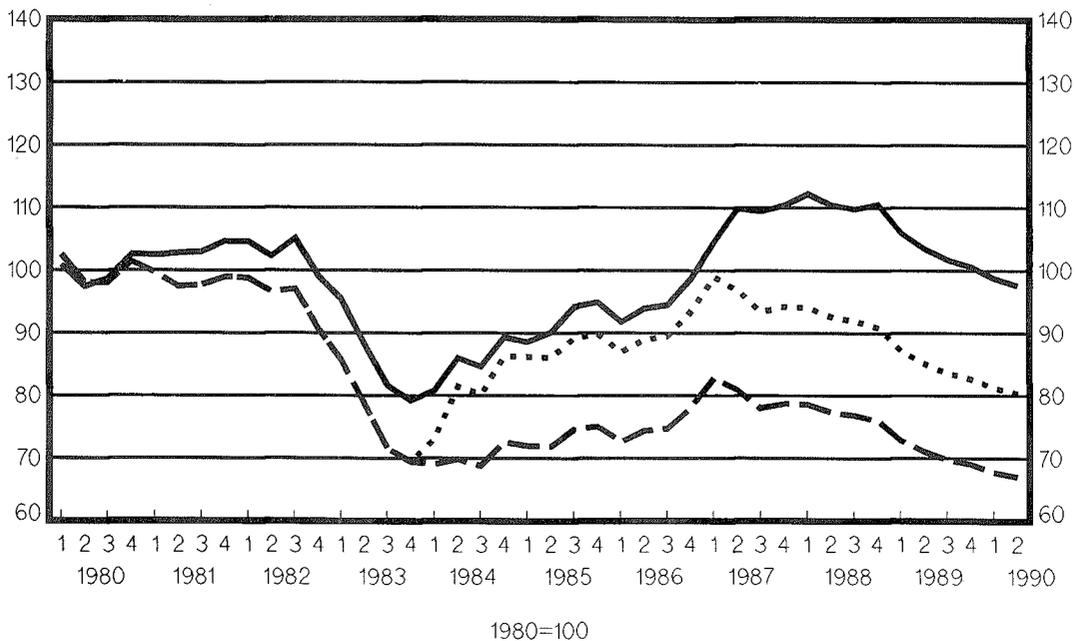
	Elli/örorku- lífeyrir	Elli/örorku- lífeyrir að viðb. tekjutryggingu	Barna- bætur á hvert barn	Mæðralaun m.v. 3 börn og fleiri
1980	100,0	100,0	100,0	100,0
1981	98,4	103,3	98,5	98,4
1982	95,4	102,6	95,4	95,4
1983	75,4	85,2	75,4	84,9
1984	70,1	85,3	80,4	122,1
1985	73,5	92,2	87,9	137,6
1986	75,0	94,8	89,7	140,4
1987	80,0	108,7	95,7	149,8
1988	77,2	110,8	92,4	144,6
1989	70,6	102,8	84,5	132,3
1985 I	72,0	88,6	86,2	134,9
II	71,9	90,1	86,0	134,6
III	74,6	94,2	89,2	139,6
IV	75,1	94,9	89,8	140,6
1986 I	72,6	91,8	86,9	136,0
II	74,3	93,9	88,9	139,2
III	74,7	94,5	89,4	140,0
IV	78,0	98,6	93,4	146,1
1987 I	82,7	104,6	99,0	154,9
II	81,0	109,9	96,9	151,6
III	78,0	109,5	93,4	146,2
IV	78,7	110,4	94,2	147,4
1988 I	78,6	112,3	94,1	147,2
II	77,4	110,5	92,6	144,9
III	76,9	109,8	92,0	144,0
IV	76,0	110,6	90,9	142,3
1989 I	72,9	106,1	87,2	136,4
II	71,1	103,6	85,1	133,2
III	69,8	101,7	83,6	130,8
IV	69,1	100,6	82,7	129,4
1990 I	67,8	98,8	81,2	127,0
II	67,1	97,6	80,3	125,6

KAUPMÁTTUR LÍFEYRIS TRYGGINGABÓTA MIÐAÐ VIÐ VÍSITÖLU FRAMFÆRSLUKOSTNAÐAR

Elli og
örorkulíf.

Barna
lífeyrir

Elli/ör+
tekjutr

5.1 Yfirlit um vinnutíma 1980-1990.

Í töflu 5.1 gefur að líta yfirlit yfir þróun vinnutíma einstakra starfa, þar sem miðað er við hefðbundna skilgreiningu Kjjararannsóknarnefndar á meðalvinnutíma. Þessi skilgreining miðast við meðalvinnutíma þeirra sem skila 400 dagvinnutímum eða meira á ársfjórðungi og útkoman síðan hækkuð upp til samræmis við 40 í dagvinnu. Þetta er einnig nefnt vinnutími fólks í fullu starfi.

Vinnutími landverkafólks hélst mjög svipaður 1980-1983, um 47,5 tímar á viku. Næstu tvö árin jókst vinnutíminn um 2-2,5 tíma og náði hámarki 1985, en þá var hann um 49 tímar á viku. Eftir 1985 fór heldur að draga úr lengd vinnuvikunar hjá landverkafólki, en 1986 og 1987 var vinnutíminn 48-48,5 tímar. Á árinu 1988 dró hins vegar allverulega úr lengd vinnuvikunar, en þá mældist vinnutíminn 46,6 tímar. Mest er vinnutímastyttingin hjá verkakörlum og iðnaðarmönnum, um 3 tímar. Vinnutími afgreiðslu- og skrifstofufólks hefur breyst lítið og vinnutími verkakvenna hefur frekar aukist. Á fyrstu tveim ársfjórðungum ársins 1989 hefur vinnutími svo til staðið í stað m.v. árið á undan. Það sem af er árinu 1990 hefur vinnutími verkafólks og iðnaðarmanna heldur verið að minnka, á meðan vinnutími afgreiðslufólks er heldur að aukast.

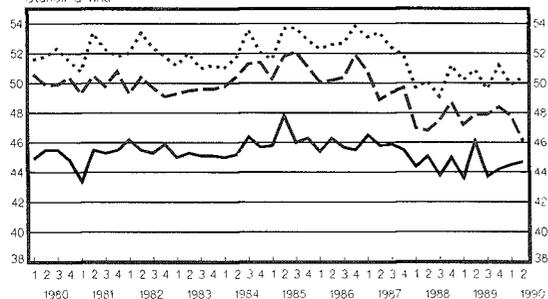
Tafla 5.1 Meðalvinnutími eftir störfum 1980-1990.

	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn- menn	Afgr- karlar	Afgr- konur	Skr.st.- karlar	Skr.st.- konur	Alls
1980	51,8	45,2	50,2	45,0	44,0	40,9	40,8	47,5
1981	52,1	44,9	50,1	45,2	44,2	42,2	40,0	47,5
1982	52,4	45,7	49,6	45,8	44,6	41,9	40,4	47,8
1983	51,3	45,1	49,5	46,0	45,0	42,6	40,2	47,3
1984	52,1	45,6	50,7	46,7	45,2	42,1	40,3	47,9
1985	53,0	46,5	51,3	47,8	46,8	43,3	41,3	48,9
1986	52,9	45,7	50,7	47,5	46,2	43,1	41,4	48,5
1987	52,7	45,9	49,7	47,3	46,4	42,3	41,2	48,2
1988	50,0	44,6	47,5	47,1	46,0	42,3	40,9	46,6
1989	50,5	44,4	47,9	48,0	46,5	42,1	40,5	46,8
1984I	51,0	45,0	49,8	46,0	44,6	41,9	39,9	47,2
II	51,6	45,2	50,4	46,8	45,4	42,2	40,0	47,7
III	53,5	46,3	51,3	45,9	44,0	41,1	40,1	48,4
IV	52,1	45,7	51,4	48,0	46,7	43,1	41,1	48,4
1985I	51,6	45,8	50,3	46,9	46,3	43,0	40,9	48,0
II	53,8	47,8	51,8	47,5	46,7	43,6	41,5	49,5
III	53,6	46,0	52,0	47,6	45,6	42,6	40,8	48,9
IV	53,0	46,2	51,2	49,3	48,7	44,1	41,8	49,1
1986I	52,3	45,4	50,1	47,4	46,1	44,4	40,8	48,2
II	52,5	46,3	50,3	47,2	45,9	42,6	41,5	48,4
III	52,7	45,7	50,4	47,2	45,6	42,1	41,4	48,3
IV	53,9	45,5	51,9	48,0	47,2	43,2	41,7	49,2
1987I	53,1	46,5	50,8	46,8	46,6	41,6	40,6	48,6
II	53,4	45,8	48,9	47,3	45,4	42,2	40,7	48,2
III	52,3	45,9	49,2	46,4	45,0	42,9	41,8	48,0
IV	51,9	45,5	49,7	48,6	48,7	42,6	41,5	48,2
1988I	49,7	44,4	47,0	46,1	46,9	42,2	41,1	46,4
II	50,1	45,1	46,8	46,8	44,7	42,5	40,8	46,5
III	49,1	43,8	47,5	46,3	44,7	41,9	40,7	46,0
IV	51,2	45,0	48,7	49,3	47,6	42,6	41,1	47,6
1989I	50,2	43,6	47,2	49,9	47,0	42,1	40,6	46,6
II	50,9	46,1	47,9	46,8	46,6	42,8	40,8	47,3
III	49,6	43,7	47,9	46,6	45,5	41,7	40,6	46,3
IV	51,2	44,2	48,4	48,6	47,0	41,7	39,9	47,1
1990I	49,9	44,5	47,8	48,0	47,7	42,1	39,5	46,6
II	50,4	44,7	46,1	48,6	46,9	42,0	40,1	46,6

Vinnutími 1980-1990

VERKA-
KARLAR .....
VERKA-
KONUR _____
IDNAÐAR-
MENN - - - - -

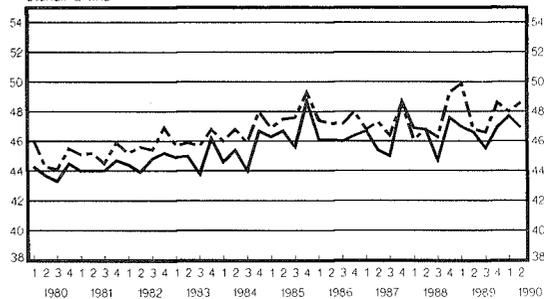
Stundir á viku

Vinnutími 1980-1990

AFGREIÐSLU
KONUR _____
AFGREIÐSLU
KARLAR - - - - -

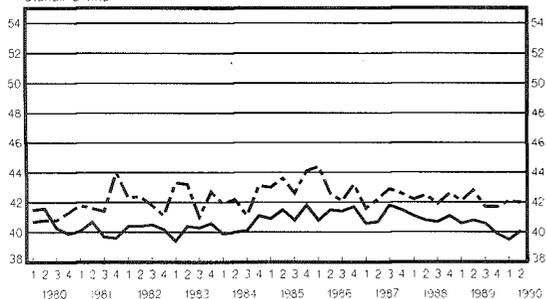
Stundir á viku

Vinnutími 1980-1990

SKRIFSTOFU
KONUR _____
SKRIFSTOFU
KARLAR - - - - -

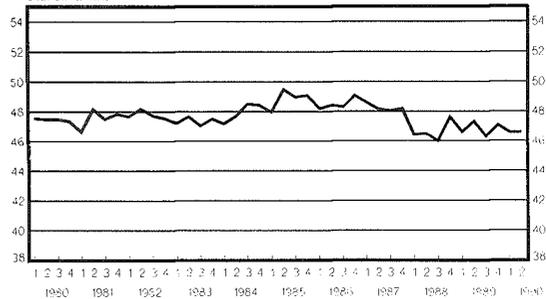
Stundir á viku

Vinnutími 1980-1990

ASÍ LAND-
VERKAFÖLKI _____

Stundir á viku

6.1 Kaupvísitölur.

Í kjölfar kjarasamninga 6. desember 1986 var útreikningi kauptaxtavísitölu A.S.Í. hætt. Í stað hennar var ákveðið að birta vísitölur unnar beint úr úrtaki Kjararannsóknarnefndar.

Í töflu 6.1. er sýnd vísitala hreins tímakaups eftir starfsstéttum vegin eftir atvinnugreinum. Hafa ber hugfast að þessar tölur eru byggðar á úrtaki og sveiflur í samsetningu úrtaks endurspeglast í tölunni.

Í tölum 6.2 og 6.3 eru sýndar samsvarandi vísitölur fyrir greitt tímakaup og meðaltímakaup. Þess ber að geta, að tölum í þessum kafla hefur fækkað nokkuð frá síðasta fréttabréfi. Þannig hafa tölur yfir vísitölu kaupmáttar greidds tímakaups og meðaltímakaups verið feldar niður, enda koma þær einnig fyrir í tölum 3.1 - 3.8. Í tölum 6.4 og 6.5 eru sýndar vísitölur heildartekna fullvinnandi einstaklinga og ásamt kaupmætti þeirra samkvæmt úrtaki Kjararannsóknarnefndar.

Tafla 6.1 Vísitala hreins tímakaups vegin eftir atvinnugreinum og starfsstéttum (1980=100).

	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn- menn	Afgr- karlar	Afgr- konur	Skr.st.- karlar	Skr.st.- konur	Alls
1981	151	152	157	148	147	147	151	152
1982	236	229	243	224	224	233	226	233
1983	360	354	363	342	346	352	349	356
1984	445	437	451	422	421	439	436	440
1985	592	584	614	569	556	615	607	594
1986	794	750	795	761	724	806	796	780
1987	1.103	1.075	1.215	1.042	1.042	1.139	1.095	1.113
1988	1.387	1.367	1.576	1.334	1.321	1.488	1.409	1.421
1989	1.523	1.476	1.780	1.477	1.452	1.709	1.641	1.580
1984I	411	399	405	382	391	382	379	400
II	433	429	440	406	414	413	424	429
III	446	446	457	428	421	455	444	446
IV	488	476	503	472	460	505	496	488
1985I	534	527	547	516	507	555	567	537
II	559	546	579	540	526	584	564	559
III	608	602	642	589	569	632	614	612
IV	668	659	687	631	623	691	683	668
1986I	697	682	723	669	650	683	698	693
II	785	746	753	748	712	794	776	764
III	793	738	776	748	719	831	797	774
IV	902	836	927	877	814	914	913	888
1987I	1.008	976	1.049	871	948	988	1.032	1.000
II	1.069	1.022	1.135	1.026	1.011	1.118	1.040	1.067
III	1.106	1.092	1.272	1.051	1.053	1.108	1.041	1.122
IV	1.228	1.208	1.403	1.217	1.153	1.341	1.263	1.262
1988I	1.288	1.262	1.444	1.205	1.213	1.412	1.336	1.313
II	1.363	1.353	1.530	1.281	1.278	1.420	1.301	1.381
III	1.438	1.418	1.690	1.437	1.385	1.515	1.466	1.486
IV	1.469	1.435	1.639	1.412	1.406	1.604	1.532	1.503
1989I	1.416	1.392	1.712	1.370	1.411	1.573	1.569	1.492
II	1.527	1.478	1.763	1.492	1.444	1.695	1.665	1.580
III	1.517	1.494	1.796	1.438	1.444	1.756	1.651	1.587
IV	1.632	1.542	1.848	1.609	1.511	1.813	1.680	1.663
1990I	1.592	1.523	1.857	1.624	1.559	1.770	1.680	1.649
II	1.631	1.563	1.883	1.650	1.538	1.842	1.716	1.683

Tafla 6.2 Vísitala greidds tímakaups, vegin eftir starfsstéttum og atvinnugreinum (1980=100).

	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn.- menn	Afgr.- karlar	Afgr.- konur	Skr.st.- karlar	Skr.st.- konur	Alls
1981	151	154	157	148	147	148	151	152
1982	237	237	246	226	224	233	225	236
1983	361	363	370	347	346	353	348	359
1984	442	444	453	430	422	437	435	442
1985	586	597	614	578	559	613	607	597
1986	788	788	797	795	734	803	798	789
1987	1.082	1.081	1.226	1.086	1.049	1.138	1.100	1.118
1988	1.360	1.367	1.580	1.377	1.336	1.485	1.411	1.426
1989	1.546	1.503	1.830	1.515	1.465	1.706	1.645	1.620
1984I	410	408	408	391	392	383	379	401
II	431	430	444	414	415	412	424	429
III	446	455	455	436	421	452	443	447
IV	482	484	504	480	461	503	495	489
1985I	522	529	547	524	509	552	566	536
II	555	559	579	545	529	580	565	562
III	605	610	643	598	572	629	614	615
IV	663	690	688	644	628	689	682	674
1986I	693	725	721	691	658	680	698	701
II	777	771	756	782	726	792	776	770
III	793	784	785	778	726	827	797	788
IV	890	870	927	931	826	913	921	898
1987I	985	977	1.052	919	953	985	1.034	999
II	1.048	1.021	1.142	1.064	1.020	1.116	1.042	1.069
III	1.084	1.094	1.266	1.092	1.061	1.106	1.044	1.122
IV	1.211	1.231	1.445	1.269	1.163	1.344	1.282	1.285
1988I	1.240	1.250	1.453	1.257	1.218	1.408	1.337	1.314
II	1.331	1.345	1.544	1.313	1.284	1.417	1.303	1.381
III	1.418	1.407	1.688	1.467	1.400	1.514	1.470	1.491
IV	1.453	1.467	1.635	1.470	1.443	1.600	1.534	1.518
1989I	1.444	1.425	1.741	1.394	1.429	1.570	1.574	1.529
II	1.537	1.476	1.805	1.543	1.457	1.691	1.667	1.609
III	1.542	1.517	1.858	1.478	1.448	1.752	1.652	1.630
IV	1.661	1.595	1.915	1.645	1.527	1.811	1.689	1.714
1990I	1.593	1.540	1.886	1.665	1.566	1.767	1.682	1.676
II	1.659	1.598	1.918	1.658	1.543	1.837	1.720	1.722

Tafla 6.3 Vísitala meðaltímakaups, vegin eftir atvinnugreinum og starfsstéttum. (1980=100).

	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn- menn	Afgr.- karlar	Afgr.- konur	Skr.st.- karlar	Skr.st.- konur	Alls
1981	150	153	156	149	148	150	151	152
1982	235	238	243	228	228	239	226	236
1983	356	364	364	352	352	363	350	359
1984	441	446	452	440	433	447	436	444
1985	590	604	616	600	587	632	615	605
1986	798	793	801	819	760	829	809	800
1987	1.114	1.101	1.243	1.154	1.109	1.163	1.122	1.147
1988	1.390	1.378	1.585	1.471	1.419	1.548	1.451	1.458
1989	1.575	1.522	1.812	1.625	1.560	1.784	1.673	1.652
1984I	405	406	402	396	397	388	379	399
II	427	434	441	420	422	422	425	430
III	448	458	457	444	427	458	443	450
IV	485	487	509	499	486	520	497	496
1985I	524	533	543	539	532	569	573	540
II	559	569	584	564	554	602	574	572
III	608	615	645	617	591	643	616	621
IV	670	697	690	679	670	716	697	686
1986I	705	731	715	711	680	714	708	711
II	782	776	756	803	750	817	786	778
III	792	789	786	798	737	847	810	794
IV	911	877	947	966	871	939	933	918
1987I	1.019	1.002	1.082	960	995	997	1.048	1.027
II	1.089	1.043	1.148	1.129	1.074	1.142	1.062	1.097
III	1.106	1.111	1.278	1.158	1.102	1.131	1.069	1.145
IV	1.238	1.246	1.463	1.368	1.268	1.384	1.309	1.318
1988I	1.250	1.253	1.478	1.375	1.333	1.458	1.382	1.345
II	1.382	1.365	1.528	1.378	1.341	1.480	1.345	1.415
III	1.427	1.407	1.688	1.536	1.444	1.574	1.498	1.508
IV	1.501	1.487	1.644	1.586	1.559	1.679	1.577	1.562
1989I	1.485	1.432	1.716	1.511	1.541	1.664	1.616	1.563
II	1.566	1.500	1.795	1.647	1.550	1.764	1.687	1.639
III	1.551	1.521	1.863	1.565	1.510	1.830	1.684	1.653
IV	1.699	1.635	1.911	1.777	1.640	1.877	1.706	1.752
1990I	1.615	1.635	1.874	1.780	1.701	1.836	1.675	1.700
II	1.677	1.617	1.884	1.789	1.649	1.896	1.724	1.741

Tafla 6.4 Vísitala heildarlauna, vegin eftir starfsstéttum og atvinnugreinum.
(1980=100).

	Verka- karlar	Verka- konur	Iðn.- menn	Afgr.- karlar	Afgr.- konur	Skr.st.- karlar	Skr.st.- konur	Alls
1981	151	152	156	149	149	155	148	152
1982	238	241	240	233	231	245	224	238
1983	353	364	358	360	360	378	346	358
1984	444	451	457	457	445	460	432	449
1985	604	621	630	638	626	671	623	623
1986	815	803	809	864	799	873	822	818
1987	1.132	1.119	1.230	1.214	1.174	1.208	1.132	1.166
1988	1.343	1.360	1.500	1.541	1.486	1.601	1.458	1.432
1989	1.536	1.496	1.737	1.732	1.652	1.834	1.663	1.630
1984I	399	405	399	405	403	398	371	397
II	427	435	443	437	436	435	417	432
III	463	470	467	452	428	461	436	460
IV	487	492	521	533	516	548	500	506
1985I	522	540	545	562	561	597	574	546
II	580	603	603	594	589	643	584	596
III	630	627	670	653	614	670	616	641
IV	684	714	703	742	743	774	712	710
1986I	712	734	714	749	713	778	708	722
II	794	796	756	842	787	859	800	794
III	806	798	789	837	771	872	822	808
IV	946	883	979	1.028	920	991	953	949
1987I	1.044	1.032	1.095	998	1.057	1.024	1.043	1.052
II	1.122	1.058	1.120	1.187	1.110	1.175	1.061	1.113
III	1.120	1.129	1.257	1.194	1.127	1.189	1.097	1.159
IV	1.241	1.255	1.448	1.478	1.405	1.442	1.332	1.337
1988I	1.199	1.231	1.384	1.409	1.423	1.506	1.392	1.315
II	1.336	1.363	1.425	1.443	1.363	1.539	1.345	1.385
III	1.353	1.364	1.597	1.581	1.468	1.612	1.498	1.461
IV	1.483	1.482	1.595	1.738	1.687	1.749	1.592	1.566
1989I	1.440	1.383	1.614	1.676	1.647	1.712	1.612	1.534
II	1.539	1.531	1.712	1.713	1.643	1.846	1.691	1.634
III	1.485	1.472	1.778	1.621	1.563	1.866	1.679	1.612
IV	1.679	1.601	1.843	1.919	1.753	1.913	1.671	1.739
1990I	1.556	1.522	1.785	1.899	1.845	1.890	1.625	1.695
II	1.632	1.601	1.734	1.936	1.759	1.951	1.702	1.709

Tafla 6.5 Vísitala kaupmáttar heildarlauna, vegin eftir starfsstéttum og atvinnugreinum (1980=100).

	Verka- karlar	Verka- konur	lön- menn	Afgr- karlar	Afgr- konur	Skr.st.- karlar	Skr.st.- konur	Alls
1981	99,8	100,9	103,4	98,6	98,7	102,4	98,2	100,7
1982	104,6	106,1	105,6	102,2	101,4	108,0	98,8	104,5
1983	85,3	87,7	86,4	86,5	86,4	91,6	83,1	86,2
1984	81,8	83,0	84,2	84,1	82,1	84,6	79,4	82,8
1985	84,1	86,5	87,7	88,7	87,1	93,4	86,5	86,7
1986	93,4	92,1	92,7	99,0	91,6	100,1	94,3	93,9
1987	109,5	108,1	118,6	116,9	113,3	116,4	109,3	112,3
1988	103,5	104,0	115,6	118,7	114,6	123,5	112,4	110,4
1989	97,9	95,4	110,7	110,5	105,5	117,1	106,3	104,0
1984I	78,3	79,4	78,4	79,6	79,3	78,1	72,8	78,0
II	80,6	82,1	83,6	82,6	82,4	82,2	78,8	81,6
III	84,3	85,4	84,9	82,2	77,9	83,8	79,3	83,7
IV	83,9	84,7	89,7	91,7	88,9	94,3	86,1	87,0
1985I	80,8	83,5	84,2	87,0	86,8	92,3	88,8	84,4
II	84,2	87,5	87,6	86,2	85,6	93,3	84,8	86,6
III	85,0	84,5	90,3	88,0	82,9	90,4	83,0	86,4
IV	86,1	89,9	88,4	93,4	93,5	97,4	89,6	89,3
1986I	84,8	87,5	85,0	89,2	85,0	92,7	84,4	86,0
II	92,8	93,1	88,3	98,4	91,9	100,4	93,4	92,7
III	91,8	90,9	89,9	95,3	87,8	99,3	93,6	92,0
IV	104,1	97,1	107,7	113,1	101,2	109,0	104,9	104,9
1987I	109,2	107,8	114,5	104,4	110,4	107,1	109,1	110,0
II	112,2	105,7	112,0	118,7	111,1	117,5	106,1	111,4
III	106,0	106,8	119,0	113,0	106,9	112,5	103,8	109,7
IV	110,5	111,8	128,9	131,6	125,1	128,4	118,6	119,1
1988I	100,2	102,8	115,6	117,7	118,9	125,8	116,3	109,9
II	105,7	107,8	112,7	114,1	107,9	121,7	106,3	109,6
III	99,9	100,7	117,9	116,6	108,3	119,0	110,5	107,8
IV	108,2	108,1	116,4	126,8	123,1	127,6	116,1	114,2
1989I	100,3	96,3	112,4	116,7	114,7	119,3	112,2	106,9
II	100,3	99,7	111,5	111,6	107,0	120,3	110,2	106,5
III	99,2	91,4	110,4	100,6	97,0	115,8	104,2	100,1
IV	99,0	94,4	108,7	113,2	103,4	112,8	98,6	102,6
1990I	88,5	86,6	101,5	108,0	105,0	107,5	92,4	96,4
II	90,9	89,2	96,6	107,8	98,0	108,7	94,8	95,2

Þróun tímakaups: Vísitölur 1980 = 100.

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
1. Gr.tímak. verkam.	237,2	360,6	442,2	586,0	788,3	1.082	1.360	1.546
2. Gr.tímak. verkakv.	237,2	363,5	444,1	597,1	787,5	1.081	1.367	1.503
3. Gr.tímak. iðnaðarm.	246,2	370,1	452,6	614,4	797,2	1.226	1.580	1.830
4. Gr.tímak. af.ka.	226,5	346,9	430,0	578,0	795,4	1.086	1.377	1.515
5. Gr.tímak. af.ko.	223,9	346,3	422,5	559,3	734,0	1.049	1.336	1.465
6. Gr.tímak. sk.ka.	232,7	352,6	437,5	612,9	803,3	1.138	1.485	1.706
7. Gr.tímak. sk.ko.	225,4	348,5	435,2	606,7	797,8	1.100	1.411	1.645
8. Lágmarkst.lífeyrisþ.	233,7	357,6	462,9	661,6	825,1	1.122	1.425	1.614
9. Ráðstöfunart.á mann	247,5	394,8	505,3	742,8	995,4	1.394	1.715	1.912
10. Vísit. framfærsluk.	227,8	419,8	542,3	717,9	870,6	1.034	1.297	1.570

Þróun kaupmáttar: Vísitala 1980 = 100.

1. Gr.tímak. verkam.	104,1	85,9	81,5	81,6	90,6	104,6	104,9	98,6
2. Gr.tímak. verkakv.	104,1	86,6	81,9	83,2	90,5	104,3	105,7	96,1
3. Gr.tímak. iðnaðarm.	108,1	88,2	83,5	85,6	91,6	118,2	121,8	116,8
4. Gr.tímak. af.ka.	99,4	82,6	79,3	80,5	91,4	104,7	106,1	96,6
5. Gr.tímak. af.ko.	98,3	82,5	77,9	77,9	84,3	101,4	103,0	93,6
6. Gr.tímak. sk.ka.	104,9	86,5	82,4	88,1	95,3	109,7	114,5	108,7
7. Gr.tímak. sk.ko.	98,9	83,0	80,2	84,5	91,6	106,3	108,7	105,1
8. Lágmarkst.lífeyrisþ.	101,4	85,2	85,3	92,2	94,8	108,7	109,8	102,8
9. Ráðstöfunart.á mann	106,8	94,2	93,4	103,7	114,1	135,1	132,5	121,8

Kaupmáttur miðast hér við vísitölu framfærslukostnaðar, nema kaupmáttur ráðstöfunartekna, sem miðast við verðbreytingar einkaneyslu.

- 1-7. Greitt tímakaup skv. úrtaksathugun Kjararannsóknarnefndar.
8. Heimild: Tryggingastofnun ríkisins.
9. Heimild: Þjóðhagsstofnun.
10. Heimild: Hagstofa Íslands.